

Homoky Viktor

Elemi pénzügyi és vállalkozási ismeretek

A követelménymodul megnevezése:

Zenész alapmodul

A követelménymodul száma: 1436-06 A tartalomlelem azonosító száma és célcsoportja: SzT-034-50

ELEMI PÉNZÜGYI ÉS VÁLLALKOZÁSI ISMERETEK

ESETFELVETÉS – MUNKAHELYZET

Előadóművészként különböző rendezvényeken szeretne fellépéseket vállalni. A szervezők a tiszteletdíjat számla alapján fizetik meg.

Milyen vállalkozási formákat választhat az előadó–művészi tevékenység ellátásához?

SZAKMAI INFORMÁCIÓTARTALOM

A gazdaság rendszere a szükségletek kielégítésére alkalmas javak és szolgáltatások előállításának, szétosztásának és fogyasztásának mechanizmusát jelenti egy adott társadalomban.

A gazdasági rendszer emberekből, háztartásokból, intézményekből és ezek kapcsolataiból áll. A gazdaság magában foglalja az anyagi és szellemi erőforrásokat, a fizikai és szellemi javakat, a szolgáltatásokat, a gazdasági tevékenységeket ill. mindezek kölcsönhatásait, kapcsolatait.

VÁLLALKOZÁSI FORMÁK

1. A gazdasági társaságok formái

Gazdasági társaságot üzletszerű közös gazdasági tevékenység folytatására külföldi és belföldi természetes személyek, jogi személyek és jogi személyiség nélküli társaságok alapíthatnak.

Jogi személyiség nélküli gazdasági társaságok:

- közkereseti társaság (Kkt),
- betéti társaság (Bt).

Mindkét jogi személyiség nélküli gazdasági társaság jogképes. Ennek értelmében a saját cégnevük alatt tulajdont szerezhettek, perelhetők és perelhetnek.

Jogi személyiséggel rendelkező gazdasági társaságok:

- korlátolt felelősségű társaság (Kft),
- részvénytársaság (Rt).

2. A gazdasági társaságokkal összefüggő szabályok

Természetes személy csak egy társaságban lehet korlátlanul felelős tag. Kiskorú nem lehet gazdasági társaság korlátlanul felelős tagja, továbbá Kkt. és Bt. nem lehet korlátlanul felelős tagja gazdasági társaságnak.

A gazdasági társaság bármilyen gazdasági tevékenységet folytathat, amely jogszabályba nem ütközik.

Az alapításhoz szükséges tárgyi feltételek:

- meghatározott forma,
- alapító dokumentum,
- hatósági engedély (szükség szerint),
- szakképzettség (egyes tevékenységekhez)

3. Gazdasági társaság alapítása

Az alapítók, miután elhatározták, hogy gazdasági társaságot alapítanak, elfogadják annak létesítő okiratát. A létesítő okiratot írásba kell foglalni.

A létesítő okirat kötelező elemei (általában):

- székhely,
- telephely,
- tagok neve,
- vagyon mértéke,
- cégjegyzés módja.

A létesítő okirat lehet:

- társasági szerződés,
- alapszabály,
- alapító okirat.

Ezek lehetnek közokiratok (közjegyzői ellenjegyzés) és teljes bizonyító erejű magánokiratok (ügyvédi ellenjegyzés).

4. A gazdasági társaságok működésének általános jellemzői

A gazdasági társaságok legfőbb szerve a tagok összessége. Bt és Kkt esetén a legfőbb szerv a tagok gyűlése, Kft-nél a taggyűlés. Részvénytársaság esetén a közgyűlés hatáskörébe tartozik a társaság életében legfontosabb stratégiai döntések meghozatala.

A legfőbb szerv feladata a megalakulást követően a vezető tisztségviselők, felügyelőbizottsági tagok és a könyvvizsgáló megbízása és a díjuk megállapítása.

A legfőbb szervet legalább évente egy alkalommal össze kell hívni az éves beszámoló elfogadásához. Ülését a vezető tisztségviselők hívják össze, vagy a szavazatok 5%-át birtokló tagok a cél meghatározásával, ill. a cégbíróság is összehívhatja a legfőbb szervet.

Az ügyvezetést vezető tisztségviselők, vagy testület látja el.

Közkereseti társaság és betéti társaság esetén az üzletvezető a vezető tisztségviselő, aki csak a gazdasági társaság tagja lehet.

Korlátolt felelősségű társaság esetén egy vagy több ügyvezető lehet vezető tisztségviselő, itt a tagság nem feltétel.

Részvénytársaság esetén testületként működő igazgatóság látja el az ügyvezetést.

A vezető tisztségviselők feladataikat személyesen kötelesek ellátni, képviseletnek helye nincs.

A vezető tisztségviselők feladata:

- A társaság képviselete harmadik személyekkel szemben,
- munkáltatói jogkör gyakorlása a társaság munkavállalói felett

A jogszabályok szigorú összeférhetlenségi és kizáró okokat tartalmaznak, melyekről nyilatkozni köteles a vezető tisztségviselő.

A vezető tisztségviselő(ke)t a legfőbb szerv választja meg. Feladatukat munkaviszonyban vagy megbízási jogviszonyban láthatják el.

Megszűnik a vezető tisztségviselő feladata:

- a vezető tisztségviselő halálával,
- lemondásával,
- visszahívásával (bármikor indokolás nélkül),
- összeférhetlenség kimondásával.

A vezető tisztségviselők tevékenységükkel a társaságnak okozott károkért teljes vagyonukkal felelnek, míg a harmadik félnek okozott kárért a társaság felel, majd ezt átháríthatja.

A vállalkozás üzletszerű ellenérték fejében vagyonszerzés céljából rendszeres, termelő, szolgáltató tevékenységet folytat.

AZ EGYÉNI VÁLLALKOZÁS

1. Az egyéni vállalkozás fogalma

Az egyéni vállalkozás a Magyar Köztársaság területén természetes személy a szolgáltatási tevékenység megkezdésének és folytatásának általános szabályairól szóló törvény szerinti letelepedés keretében üzletszerű – rendszeresen, nyereség- és vagyonszerzés céljából, saját gazdasági kockázatvállalás mellett folytatott – gazdasági tevékenysége.

Egyéni vállalkozó lehet (általános feltételek):

- a magyar állampolgár,
- az Európai Unió tagállamának vagy az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásban részes más államnak az állampolgára, továbbá az Európai Közösség és tagállamai, valamint az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásban nem részes más állam között létrejött nemzetközi szerződés alapján a letelepedés tekintetében az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásban részes más állam állampolgáraival azonos jogállást élvező személy,
- a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személyek beutazásáról és tartózkodásáról szóló törvény hatálya alá tartozó, a b) pontban nem említett olyan személy, aki a szabad mozgás és tartózkodás jogát a Magyar Köztársaság területén gyakorolja,
- a harmadik országbeli állampolgárok beutazásáról és tartózkodásáról szóló törvény hatálya alá tartozó bevándorolt vagy letelepedett jogállású személy, a keresőtevékenység folytatása céljából, családegyesítés céljából vagy tanulmányi célból kiadott tartózkodási engedéllyel rendelkező személy, valamint a humanitárius célból kiadott tartózkodási engedéllyel rendelkező befogadott és hontalan.

Nem lehet egyéni vállalkozó (kizáró okok):

- aki korlátozottan cselekvőképés vagy cselekvőképtelen,
- akit a közélet tisztasága elleni, a nemzetközi közélet tisztasága elleni, gazdasági, vagyon elleni bűncselekmény miatt jogerősen végrehajtandó szabadságvesztésre ítélték, amíg az elítéléséhez fűződő hátrányos jogkövetkezmények alól nem mentesül,
- akit szándékos bűncselekmény miatt jogerősen egy évet meghaladó, végrehajtandó szabadságvesztésre ítélték, amíg az elítéléséhez fűződő hátrányos jogkövetkezmények alól nem mentesül,
- aki egyéni cég tagja vagy gazdasági társaság korlátlanul felelős tagja.

Egyéni vállalkozó lehet az a belföldi természetes személy, aki cselekvőképés, állandó lakhellyel rendelkezik és nincs kizárva a tevékenység köréből. Ki van zárva az egyéni vállalkozás alapításából az, aki gazdaság és vagyon elleni, közélet tisztaságát sértő, vagy más szándékos bűncselekmény miatt szabadságvesztésre ítélték, továbbá akit valamilyen foglalkozás végzésétől eltiltottak, akinek adó-, vám-, vagy tb-tartozása van.

2. Az egyéni vállalkozás létrehozása

Az egyéni vállalkozás alapítására személyesen és elektronikus úton is lehetőség van.

Személyesen bármely okmányirodában lehet kezdeményezni az egyéni vállalkozói tevékenység bejelentését.

Elektronikus úton az egyéni vállalkozói tevékenység megkezdésének bejelentése űrlap kitöltésével és ügyfélkapun történő elküldésével történhet.

3. Az egyéni vállalkozói tevékenység

Az egyéni vállalkozó egyéni vállalkozói tevékenységéből eredő kötelezettségeiért teljes vagyonával felel. Több tevékenységet folytathat, tevékenységét több telephelyen, fióktelepen végezheti. Ha valamely gazdasági tevékenység gyakorlását jogszabály – ide nem értve az önkormányzati rendeletet – hatósági engedélyhez köti, az egyéni vállalkozó e tevékenységét csak az engedély birtokában kezdheti meg, illetve végezheti. Az egyéni vállalkozó közreműködőként alkalmazottat, külön jogszabályban meghatározott bedolgozót, segítő családtagot, és szakiskolai, szakközépiskolai tanulót foglalkoztathat.

Képesítéshez kötött tevékenységet az egyéni vállalkozó csak akkor folytathat, ha a jogszabályokban meghatározott képesítési követelményeknek megfelel. Jogszabály – ide nem értve az önkormányzati rendeletet – eltérő rendelkezése hiányában képesítéshez kötött tevékenységet az egyéni vállalkozó akkor is folytathat, ha a képesítési követelményeknek maga nem felel meg, de az adott tevékenység folytatásában személyesen közreműködő, általa határozatlan időre foglalkoztatott személyek között van olyan, aki az előírt képesítéssel rendelkezik. Ha az egyéni vállalkozónak több telephelye (fióktelepe) van, a képesítési követelményekre vonatkozó előírásokat valamennyi telephelyen (fióktelepen) érvényesíteni kell.

Az egyéni vállalkozó gazdasági tevékenysége során az "egyéni vállalkozó" megjelölést (vagy annak e.v. rövidítését) és nyilvántartási számát neve (aláírása) mellett minden esetben köteles feltüntetni.

Az egyéni vállalkozó halála esetén az egyéni vállalkozó özvegye, özvegy hiányában vagy annak egyetértésével örököse, illetve az egyéni vállalkozó cselekvőképtelenségét vagy cselekvőképességének korlátozását kimondó bírósági határozat esetén az egyéni vállalkozó nevében és javára törvényes képviselője az egyéni vállalkozói tevékenységet folytathatja, ha egyéni vállalkozói tevékenységét az e törvényben meghatározottak szerint bejelenti

4. Az egyéni vállalkozói tevékenység gyakorlása

Az egyéni vállalkozó tevékenységét csak akkor kezdheti meg, ha bejegyzik az egyéni vállalkozók nyilvántartásába. A bejegyzésről az egyéni vállalkozó igazolást kap, ezáltal kerül értesítésre – többek között – nyilvántartási számáról és adószámáról is, melyeket tevékenysége során használni köteles.

Az egyéni vállalkozó vállalkozói tevékenységet csak akkor kezdheti meg, illetve folytathat, ha az adott tevékenység végzéséhez szükséges végzettségekkel (képesítési követelményekkel) és hatósági engedélyekkel – leszámítva ha azokat önkormányzati rendelet írja elő – rendelkezik.

Képesítéshez kötött tevékenységet az egyéni vállalkozó akkor is folytathat jogszabály – ide nem értve az önkormányzati rendeletet – eltérő rendelkezése hiányában, ha a képesítési követelményeknek maga nem felel meg, de az adott tevékenység folytatásában személyesen közreműködő, általa határozatlan időre foglalkoztatott személyek között van olyan, aki az előírt képesítéssel rendelkezik.

Ha az egyéni vállalkozónak több telephelye (fióktelepe) van, a képesítési követelményeket valamennyi telephely (fióktelep) vonatkozásában érvényesíteni kell.

Az egyéni vállalkozó közreműködőként alkalmazottat, külön jogszabályban meghatározott bedolgozót, segítő családtagot, és szakiskolai, szakközépiskolai tanulót foglalkoztathat.

Az egyéni vállalkozó több tevékenységet folytathat, tevékenységét több telephelyen, illetve fióktelepen végezheti.

Az egyéni vállalkozó egyéni vállalkozói tevékenységéből eredő kötelezettségeiért teljes vagyonával felel.

Az egyéni vállalkozónak a gazdasági tevékenysége során az „egyéni vállalkozó” megjelölést (vagy annak e.v. rövidítését) és nyilvántartási számát neve (aláírása) mellett minden esetben köteles feltüntetni.

Az egyéni vállalkozó személyes közreműködése a tevékenység során kötelező, de ez nem jelenti a tevékenység konkrét gyakorlását: alkalmazottat, bedolgozót, segítő családtagot, vagy középfokú szakoktatási intézményi tanulót foglalkoztathat.

Az egyéni vállalkozó szünetelés tartama alatt nem végezheti az egyéni vállalkozói tevékenységet, nem szerezhet egyéni vállalkozói tevékenységhez kötődő új jogosultságot, nem vállalhat új kötelezettséget, azonban tevékenységének folytatása során a szünetelésig keletkezett és azt követően esedékessé váló fizetési kötelezettségeit a szünetelés ideje alatt is köteles teljesíteni.

Az egyéni vállalkozónak legalább egy belföldi pénzforgalmi bankszámlával kell rendelkeznie. Az első pénzforgalmi bankszámlát az adószámának közlésétől számított 15 napon belül kell megnyitni.

5. Az egyéni vállalkozók nyilvántartása

Az egyéni vállalkozók nyilvántartását a Közigazgatási és Elektronikus Közszolgáltatások Központi Hivatala kezeli. A kezelt adatok döntő többsége nyilvános. Ezen adatokat bárki megismerheti az interneten keresztül, bizonyos azonosító adatok birtokában.

A nyilvántartás teljes adattartalmát

- a bíróság a büntetőeljárás lefolytatása, büntetés és intézkedés végrehajtása, továbbá polgári perben a tényállás megállapítása céljából,
- a rendőrség bűncselekmények és szabálysértések felderítése céljából,
- a nyomozó hatóság és az ügyészség büntetőeljárás lefolytatása vagy büntetés és intézkedés végrehajtása céljából

ismerheti meg.

A nyilvános adatokat az interneten keresztül lehet megismerni a www.nyilvantarto.hu honlapon. Az adatokat lekérdezni az egyéni vállalkozó nyilvántartási számán vagy adószámán, illetve az egyéni vállalkozói igazolvány számán lehet.

6. A vállalkozói igazolvány

Az egyéni vállalkozói igazolvány kiváltása már nem szükséges az egyéni vállalkozói tevékenység megkezdéséhez, illetve folytatásához.

Az egyéni vállalkozói igazolvány, annak kiállítása időpontjában az egyéni vállalkozók nyilvántartásában szereplő és az igazolvány adattartalmát képező adatokat tartalmazza.

Igazolványt igényelni az egyéni vállalkozói tevékenység teljes időtartama alatt lehetséges, kivéve míg az egyéni vállalkozó szünetelteti a tevékenységét.

Jelenleg kizárólag személyesen lehet igazolványt igényelni bármely okmányirodán.

Amennyiben az egyéni vállalkozó egyéni vállalkozói igazolvánnyal rendelkezik és adatváltozást (feltéve, hogy az adatváltozás érinti az igazolványba bejegyzett adatokat), szünetelést kíván bejelenteni, akkor köteles az igazolványát személyesen vagy postai úton leadni bármely okmányirodában.

1. ábra. Egyéni vállalkozói igazolvány

Az egyéni vállalkozói tevékenység vállalkozói igazolvány kiállítása nélkül, a nyilvántartásba vétel napjától gyakorolható. Az egyéni vállalkozó nem jogi személy.

7. Az egyéni vállalkozói tevékenység szüneteltetése

Az egyéni vállalkozó egyéni vállalkozói tevékenységét legalább egy hónapig és legfeljebb öt évig szüneteltetheti. A szünetelés bejelentésére alapvetően az egyéni vállalkozói tevékenység megkezdésnek bejelentésére vonatkozó szabályokat kell megfelelően alkalmazni.

Ha az egyéni vállalkozó egyéni vállalkozói tevékenységét szüneteltetni kívánja, köteles ezt a Hatóságnál az e célra rendszeresített elektronikus űrlapon, nyilvántartási száma feltüntetésével bejelenteni. Ha a bejelentő az űrlapot megfelelően töltötte ki, a Hatóság a szünetelésről azonnal, elektronikus úton értesíti a nyilvántartást vezető szervet, aki a szünetelés tényét az egyéni vállalkozók nyilvántartásába hivatalból bejegyzí. A nyilvántartást vezető szerv a szünetelésről haladéktalanul, elektronikus úton értesíti az adóhatóságot és a Központi Statisztikai Hivatalt.

A szünetelés bejelentését követően, annak tartama alatt az egyéni vállalkozó egyéni vállalkozói tevékenységet nem végezhet, egyéni vállalkozói tevékenységhez kötődő új jogosultságot nem szerezhethet, új kötelezettséget nem vállalhat. Az egyéni vállalkozó tevékenységének folytatása során a szünetelésig keletkezett és azt követően esedékessé váló fizetési kötelezettségeit a szünetelés ideje alatt is köteles teljesíteni.

Az egyéni vállalkozó szüneteltetett egyéni vállalkozói tevékenységét az e célra rendszeresített elektronikus űrlapon benyújtott, az egyéni vállalkozói tevékenység folytatására vonatkozó bejelentésével bármikor folytathatja. A bejelentésben nyilatkozni kell arról, hogy az egyéni vállalkozó az egyéni vállalkozói tevékenység folytatására előírt feltételeknek továbbra is megfelel. Ha a bejelentő az űrlapot megfelelően töltötte ki, a Hatóság a szünetelés megszüntetéséről haladéktalanul, elektronikus úton értesíti a nyilvántartást vezető szervet, az adóhatóságot és a Központi Statisztikai Hivatalt. Az értesítés alapján a nyilvántartást vezető szerv a szünetelés tényét hivatalból törli az egyéni vállalkozók nyilvántartásából.

Igazolvánnyal rendelkező egyéni vállalkozó tevékenysége szüneteltetésének a feltétele, hogy az egyéni vállalkozó igazolványát a Hatóságnak személyesen vagy postai úton leadja. Az igazolványt a Hatóság az igazolvány beérkezésének napján határozattal visszavonja, és határozatát közli a nyilvántartást vezető szervvel is

8. Az egyéni vállalkozói tevékenység megszűnése

Az egyéni vállalkozói tevékenység két módon szűnhet meg: a törvény erejénél fogva, illetve ha a hatóság az egyéni vállalkozói tevékenységet megtiltja:

Törvény erejénél fogva szűnik meg az egyéni vállalkozói tevékenység:

- ha az egyéni vállalkozó az egyéni vállalkozói tevékenység megszüntetését – az erre rendszeresített változás bejelentési űrlapon – az ügyfélkapuján keresztül bejelenti,
- ha az egyéni vállalkozó egyéni céget alapított, a cégbejegyző határozat jogerőre emelkedésének napját megelőző napon, illetve ha az egyéni vállalkozó átruházással megszerezte az egyéni cég vagyoni betétjét, az átruházás napján,
- az egyéni vállalkozó halála napján (jogutódlásra lehetőség van),
- az egyéni vállalkozó cselekvőképességének gazdasági tevékenységet érintő ügyekben való korlátozását kimondó bírósági határozat jogerőre emelkedésének a napján (jogutódlásra lehetőség van),

- ha az adóhatóság törölte az egyéni vállalkozó adószámát, a törlést kimondó határozat jogerőre emelkedésének napján.

A hatóság határozata alapján szűnik meg az egyéni vállalkozói tevékenységre való jogosultság, ha:

- az egyéni vállalkozói tevékenység megkezdését vagy folytatását kizáró ok áll fenn,
- a szünetelés kezdőnapját követően öt év eltelt, és az egyéni vállalkozó nem intézkedett az egyéni vállalkozói tevékenység folytatása vagy megszüntetése iránt,
- az egyéni vállalkozó egyetlen tevékenységi körét sem folytathatja jogszerűen

AZ EGYÉNI CÉG

1. Az egyéni cég alapítása

Az egyéni vállalkozói nyilvántartásban szereplő természetes személy egyéni céget alapíthat. (Nem alapíthat egyéni céget a tevékenységét szüneteltető egyéni vállalkozó a szünetelés időtartama alatt.)

Az egyéni cég jogi személyiséggel nem rendelkező jogalany, amely a cégnyilvántartásba történő bejegyzéssel jön létre, jogképes, cégneve alatt jogokat szerezhets és kötelezettségeket vállalhat, így különösen tulajdont szerezhets, szerződést köthets, pert indíthat és perelhető.

Az egyéni cégnek – az törvényben meghatározott kivétellel – kizárólag egy tagja (alapítója) lehet. Egy természetes személy kizárólag egy egyéni cég tagja (alapítója) lehet.

Az alapításhoz közjegyző által készített közokiratba vagy ügyvéd által ellenjegyzett magánokiratba foglalt alapító okiratra van szükség, amelyet a tagnak (alapítónak) alá kell írnia. Az alapító okirat az egyéni cég működésének és gazdálkodásának alapokmánya, tartalmát a tag – jogszabályok keretei között – szabadon állapíthatja meg.

Az egyéni cég alapító okirata kötelezően tartalmazza:

- az egyéni cég nevét és székhelyét, e-mail címét,
- az egyéni cég alapítójának (tagjának) nevét, anyja nevét, lakóhelyét, az egyéni vállalkozói nyilvántartási számát,
- a főtevékenységet,
- az egyéni cég működésének időtartalmát (ha az nem határozatlan időre alakult),
- az egyéni cég jegyzett tőkéjét (apportját), a felelősségvállalás módját, az osztalékfizetésre irányuló döntést,
- az ügyvezető(k) adatait és megbízásának időtartamát, és a cégjegyzés módját.

2. Az egyéni cég bejegyzése

Az egyéni cég alapítását az alapító okirat aláírásától számított legfeljebb harminc napon belül – bejegyzés és közzététel végett – be kell jelenteni a cégbíróságnak. Az egyéni cég alapításának, az alapító okirat módosításának, a cégjegyzékbe bejegyzett jogoknak, tényeknek és adatoknak és ezek változásának, valamint törvényben előírt más adatoknak a cégbírósági bejelentése a tag kötelezettsége, melynek elektronikus úton köteles eleget tenni.

Az egyéni cég a cégnyilvántartásba való bejegyzésével, a bejegyzés napján jön létre, a bejegyzés napját megelőzően nem kezdheti meg működését.

Az egyéni cég feletti törvényességi felügyeletet a cégbíróság látja el.

Az egyéni cég a cégnyilvántartásba való bejegyzéstől kezdheti meg működését. A bejegyzés határideje 30 nap, de a cégbírósági nyilvántartásba vétel azonnal megtörténik, ha szabályszerű és hiánytalan bejegyzési kérelmet nyújt be az ügyvéd vagy a közjegyző.

3. Az egyéni cég felelőssége

Az egyéni cég az alapító okiratban meghatározott jegyzett tőkével alakul.

A tag az egyéni cég tőkéjét meghaladó kötelezettségek teljesítéséért választása szerint korlátlan vagy korlátolt mögöttes felelősséget vállalhat. Erről, valamint korlátolt felelősség választása esetén annak mértékéről az egyéni cég alapító okiratában köteles nyilatkozni.

Korlátlan mögöttes felelősség esetén az egyéni cég kötelezettségeiért elsősorban az egyéni cég felel vagyonával. Ha az egyéni cég vagyona a követelést nem fedezi, a tag saját vagyonával korlátlanul felel. A korlátlan mögöttes felelősséggel működő egyéni cég és tagja nem lehet gazdasági társaságban korlátlanul felelős tag.

Korlátolt mögöttes felelősség esetén az alapító okiratban meg kell határozni a pótbefizetés összegét, amelynek erejéig az egyéni cég tartozásaiért az alapító saját vagyonával felel. Ha az egyéni cég vagyona a tartozások kielégítését nem fedezi, a tag a pótbefizetésből szükséges összeget köteles az egyéni cég rendelkezésére bocsátani.

4. Az egyéni cég gazdasági társasággá való átalakulása

Az egyéni cég a gazdasági társaságokról szóló törvény rendelkezéseinek megfelelő alkalmazásával gazdasági társasággá alakulhat át.

Egyéni céggé gazdasági társaságból nem lehet átalakulni, de egyéni cég bármilyen gazdasági társasággá vagy szövetkezetté is átalakulhat. Az egyéni cégből kiválás is létrejöhet. Az átalakulás azonban nem egyszerű folyamat, arra leginkább az egyszemélyes Kft-ből való átalakulás szabályai alkalmazhatóak a legcélszerűbben.

Az egyéni vállalkozás egyéni céggé átalakítható. Alapításához közjegyző vagy ügyvéd által szerkesztet okirat szükséges és azt a cégbíróságnak kell benyújtani bejegyzésre

5. Az egyéni cégre jellemző egyéb szabályok, sajátosságok

Az egyéni cég könyvvizsgálót jelölhet ki és cégvezetőt is kinevezhet.

Az egyéni cég jegyzett tőkéjének összege bármekkora lehet. Apportot csak 200.000 Ft feletti jegyzett tőke esetén lehet megjelölni. Az apport bejegyzéséhez annak értékeléséről szóló nyilatkozat is szükséges.

Az egyéni vállalkozással szemben az egyéni cég esetében az ügyvédi (vagy közjegyzői) munkadíj mellett költséget jelentenek a cégbírósági bejegyzés eljárási illetékei.

Ahogy más cégformákra, az egyéni cégre is a számvitel és a társasági adózás az érvényes. Különbség a gazdasági társaságokhoz képest, hogy kiegészítő melléklet nélküli, ún. sajátos számviteli beszámolót is készíthet az egyéni cég.

Az egyéni cég sok tekintetben az egyszemélyes korlátolt felelősségű társasághoz hasonlatos. A tagok számára a tőkéből való kifizetést (ideértve az osztalék kifizetést is) a kft-kre vonatkozó szabályozás alapján kell teljesíteni, vagyis rájuk is vonatkozik az osztalékfizetés előtti elektronikus úton való fizetőképességi nyilatkozattételi kötelezettség.

6. A korlátolt felelősségű egyéni cég

A tag korlátozott felelősség választása esetén köteles annak mértékét meghatározni. Ha az egyéni cég vagyona a tartozásait nem fedezi, akkor ezt a pótbefizetést kell az egyéni cég rendelkezésére bocsátani. A pótbefizetés egyszeri limit, ha azt már egyszer a tag rendelkezésre bocsátotta, további pótbefizetés már nem követelhető tőle.

A korlátolt felelősségű egyéni cégre a külön elnevezése is felhívja a figyelmet. Ahol az egyéni cég pótbefizetés terhe mellett korlátolt felelősséget választott, "kfc" rövidítéssel használhatja majd a cégnevét.

7. Az egyéni cég megszűnése

Az egyéni cég megszűnik, ha:

- az alapító okiratban meghatározott időtartam eltelt vagy más megszűnési feltétel megvalósult,
- elhatározza jogutód nélküli megszűnését,
- elhatározza jogutódlással történő megszűnését (átalakulását),
- a cégbíróság megszűntnek nyilvánítja,
- a cégbíróság hivatalból elrendeli törlését,
- a bíróság felszámolási eljárás során megszünteti.

Az egyéni cégre vonatkoznak a felszámolás, a végelszámolás és a csődeljárás szabályai

A KÖZKERESETI ÉS A BETÉTI TÁRSASÁG

1. A közkereseti és betéti társaság jellege, fogalma

Mindkét társasági forma személyegyesítő jellegű, vagyis a tagok személyes együttműködését alapozza meg a társasági szerződés. Az ilyen társaságok általában alacsony tőkével és kisebb taglétszámmal működő, a szó szoros értelmében vett kisvállalkozások, ahol igen fontos a tagok között az egyetértés, a kölcsönös bizalom.

A közkereseti társaság tagjai arra vállalnak kötelezettséget, hogy korlátlan és egyetemleges felelősségük mellett üzletszerű közös gazdasági tevékenységet folytatnak és az ehhez szükséges vagyoni hozzájárulást a társaság rendelkezésére bocsátják. A közkereseti társaság elnevezést – vagy annak "kkt." rövidítését – a társaság cégnevében fel kell tüntetni.

A betéti társaság létesítésére irányuló társasági szerződéssel a társaság tagjai üzletszerű, közös gazdasági tevékenység folytatására vállalnak kötelezettséget oly módon, hogy legalább egy tag (beltag) felelőssége a társasági vagyon által nem fedezett kötelezettségeikért korlátlan és a többi beltaggal egyetemleges, míg legalább egy másik tag (kültag) csak a társasági szerződésben vállalt vagyoni betétje szolgáltatására köteles, a társaság kötelezettségeiért azonban – a törvényben meghatározott kivétellel – nem felel. A betéti társaság elnevezést – vagy annak "bt." rövidítését – a társaság cégnevében fel kell tüntetni.

A betéti társaságra a közkereseti társaságra vonatkozó szabályokat kell alkalmazni, ha a törvény másként nem rendelkezik.

A közkereseti (és a betéti) társaság nem rendelkezik ugyan jogi személyiséggel, de saját cégneve alatt jogokat szerezhetsz és kötelezettséget vállalhat, így tulajdonszerzési, szerződéskötési és perképességgel, azaz jogalanyisággal rendelkezik.

2. Kkt. és bt. alapítása

Gazdasági társaságot általában bármely külföldi és belföldi természetes és jogi személy, illetve jogi személyiség nélküli gazdasági társaság alapíthat.

A közkereseti (betéti) társaság esetében azonban – éppen a korlátlan tagi felelősség miatt – vannak bizonyos korlátozások, illetve kizáró rendelkezések:

- Természetes személy egyidejűleg csak egy közkereseti társaságnak lehet tagja, illetve csak egy betéti társaságnak lehet korlátlanul felelős beltagja.
- Közkereseti és betéti társaság nem lehet másik közkereseti társaságban tag, illetve betéti társaságban korlátlanul felelős beltag.
- Kiskorú nem lehet tagja közkereseti társaságnak, továbbá nem lehet beltagja, illetve korlátlanul felelős kültagja betéti társaságnak.

**AZ EGYSZEMÉLYES KORLÁTOLT FELELŐSSÉGŰ TÁRSASÁG
ALAPÍTÓ OKIRAT MINTÁJA**

Alapító okirat

Alulírott alapító, a gazdasági társaságokról szóló 2006. évi IV. törvény (Gt.) rendelkezéseinek megfelelően, a 2006. évi V. törvény (Ctv.) mellékletét képező szerződésminta¹ alkalmazásával a következők szerint állapítja meg az alábbi egyszemélyes korlátolt felelősségű társaság²

- a) alapító okiratát,
b) változásokkal egységes szerkezetbe foglalt alapító okiratát:

I. A társaság cégneve, székhelye, telephelye(i), fióktelepe(i)

- 1.1. A társaság cégneve: Korlátolt Felelősségű Társaság
A társaság rövidített cégneve: ³ Kft.
- 1.2. A társaság idegen nyelvű cégneve: ³
A társaság idegen nyelvű rövidített cégneve: ³
- 1.3. A társaság székhelye:
A társaság székhelye²
a) egyben a központi ügyintézés helye is.
b⁴) nem azonos a központi ügyintézés helyével:
- 1.4. A társaság telephelye(i):⁵
- 1.5. A társaság fióktelepe(i): ⁵
- 1.6.⁶ A cég e-mail elérhetősége:

2. A társaság alapítója

Név:⁷

Anyja neve:

Lakcím:

Cégnév (név):⁸

¹ Az alapító okirat szövege csak ott és annyiban bővíthető vagy változtatható, amennyiben a minta azt kifejezetten megengedi. A szükség szerinti kitöltendő szövegrészek abban az esetben is a szerződésminta részét képezik, amennyiben ezen részek kitöltésére az adott társaság esetében nem volt szükség.

² Aláhúzással jelölendő.

³ Szükség esetén kitöltendő.

⁴ Amennyiben a központi ügyintézés helye nem azonos a székhellyel, a központi ügyintézés helyének megjelölése kötelező.

⁵ Szükség esetén kitöltendő, bővíthető.

⁶ Kitöltése kötelező!

⁷ Természetes személy esetén kell kitölteni

⁸ Szervezet esetén kell kitölteni.

2. ábra. Egyszemélyes korlátolt felelősségű társaság alapító okirat mintája

A közkereseti és a betéti társaság alapítása a gazdasági társaságok alapításának általános szabályai szerint történik: az alapítási folyamat első mozzanata a társasági szerződés megkötése.

A közkereseti és a betéti társaság esetén a társasági szerződés a cégnyilvánosságról, a bírósági cégeljárásról és a végelszámolásról szóló 2006. évi V. törvény (a továbbiakban: Ctv.) mellékletét képező szerződésminta megfelelő kitöltésével is elkészíthető. Ez esetben a társasági szerződés tartalmát kizárólag a kitöltött szerződésmintában foglalt rendelkezések alkotják.

A társasági szerződést közjegyző által készített közokiratba kell foglalni, vagy ügyvéd, illetve az alapító jogtanácsosa ellenjegyzi.

A bejegyzési kérelem előterjesztésének határideje – ha törvény kivételt nem tesz – a létesítő okirat aláírásától, illetve elfogadásától számított 30 nap. Ha a cég alapításához hatósági engedély szükséges, a bejegyzési kérelem előterjesztésének határideje az engedély kézhezvételétől számított 15 nap. A cégbíróság 50 000 Ft-tól 500 000 Ft-ig terjedő pénzbírással sújthatja azt, aki a bejegyzési kérelem előterjesztésének kötelezettségét késedelmesen teljesíti.

A sikeres alapítási folyamat a cégbírósági bejegyzéssel és ennek közzétételével zárul. A cégeljárásban kötelező a jogi képviselő.

3. A tagok vagyoni hozzájárulásai

A közkereseti (kkt.) és a betéti társaságnak (bt.) fogalmi eleme a társasági vagyon, amelynek tulajdonosa maga a társaság. Ez a társasági vagyon az alapításkor, a valamennyi tag által kötelezően teljesítendő vagyoni hozzájárulásokról tevődik össze.

A tagok vagyoni hozzájárulása pénzbeli hozzájárulásból, illetve a tagok által a társaság javára szolgáltatott nem pénzbeli hozzájárulásból áll.

A nem pénzbeli hozzájárulás bármilyen vagyoni értékkel rendelkező dolog, szellemi alkotáshoz fűződő vagy egyéb vagyoni értékű jog – ideértve az adós által elismert vagy jogerős bírósági határozaton alapuló követelést is – lehet. A tag munkavégzésre vagy más személyes közreműködésre, illetve szolgáltatás nyújtására irányuló kötelezettségvállalását nem pénzbeli hozzájárulásként figyelembe venni nem lehet.

Nincs törvényi előírás arra, mikor kell a vagyoni hozzájárulást rendelkezésre bocsátani, így erről a tagok szabadon állapodhatnak meg. A társasági szerződésben azonban erről mindenképpen rendelkezni kell, mert a vagyoni hozzájárulás rendelkezésre bocsátása idejének a meghatározása kötelező minimális szerződési tartalom.

4. A nyereség felosztása és a veszteség viselése

Ha a társasági szerződés eltérően nem rendelkezik, a nyereség és a veszteség a tagok között a vagyoni hozzájárulásuk arányában oszlik meg. Semmis az a megállapodás, amely valamely tagot a nyereségből vagy a veszteség viseléséből kizár.

5. Személyes közreműködés

A közkereseti (vagy betéti) társaságokra jellemző, hogy a tagok személyes közreműködéssel is részt vesznek a társaság tevékenységében, ez az úgynevezett személyes közreműködés egy törvény által biztosított lehetőség. Nem minősül személyes közreműködésnek az üzletvezetés és a képviselő ellátása, valamint a munkaviszonyban, illetve polgári jogi szerződés alapján történő munkavégzés. Annak nincs akadálya, hogy a kkt. vagy a bt. tagja bizonyos tevékenységeket személyes közreműködésként végezzen, míg – ezzel egyidejűleg – más tevékenységek ellátására megbízási szerződést kössön, vagy munkaviszonyt létesítsen a társasággal.

A tagot személyes közreműködéséért – a társasági szerződés rendelkezése vagy a többi taggal való külön megállapodás alapján – díjazás illetheti meg.

6. Tagok gyűlése

A közkereseti társaság és a betéti társaság legfőbb szerve a tagok gyűlése, amelynek tevékenységében való részvétel lehetőségét valamennyi tag számára biztosítani kell.

A tagok gyűlése határoz a társaság mindazon ügyében, amelyet törvény vagy a társasági szerződés a társaság legfőbb szervének a hatáskörébe utal. A tagok háromnegyedes szótöbbséggel meghozott határozattal bármely kérdés eldöntését a tagok gyűlése hatáskörébe utalhatják.

A tagok gyűlése hatáskörébe tartozó kérdésekben a tagok ülés tartása nélkül írásbeli vagy más bizonyítható módon történő szavazás útján is határozhatnak, kivéve, ha bármely tag az ülés megtartását igényli. A társasági szerződés az ülés tartása nélküli határozathozatal lehetőségét kizárhatja.

A határozathozatal során valamennyi tagnak azonos mértékű szavazata van. A társasági szerződés ettől eltérően rendelkezhet, de legalább egy szavazat minden tagot megillet.

Főszabályként a tagok gyűlése a leadható összes szavazatszámhoz viszonyított szótöbbséggel hozza meg határozatát. A társasági szerződés ettől eltérő rendelkezése semmis. A határozathozatal egyszerű szótöbbséggel történik, kivéve az üzletvezetési és képviselői jog megvonása esetében, mert ott háromnegyedes szótöbbséggel hozott határozat szükséges.

Valamennyi tag egyhangú szavazatával meghozott határozat kell:

- a társasági szerződés módosításához (kivéve ha a cégnévben, székhelyben, telephelyben, fióktelepben történik változás, mert ahhoz elegendő egyszerű szótöbbség), valamint
- a társaság átalakulásának és jogutód nélküli megszűnésének az elhatározásához.

7. Üzletvezetés

A közkereseti (vagy betéti) társaság ügyvezetésére, a társasági ügyek vitelére az "üzletvezetés" kifejezést használjuk. Az üzletvezetés kizárólag a tagok egymás közötti belső viszonyában értelmezhető fogalom, ami lényegében nem jelent mást, mint jogkört a társaság operatív vezetésére, a társaság belső ügyeiben való döntéshozatalra.

Az üzletvezetés körébe tartozik minden, a társaság szokásos üzleti tevékenységébe tartozó kérdés eldöntése, ha csak azt a törvény, vagy társasági szerződés nem utalja a társaság legfőbb szervének a hatáskörébe. A társasági döntéseknek tehát két csoportja van: vannak olyan kérdések, amelyekről csak a tagok összessége dönthet, míg minden más kérdéstről az üzletvezetés körében lehet határozni.

Ha a társasági szerződés eltérően nem rendelkezik, a társaság üzletvezetésére mindegyik tag időbeli korlátozás nélkül jogosult. A társasági szerződésben a tagok az üzletvezetéssel egy vagy több tagot is megbízhatnak; ebben az esetben a többi tag üzletvezetésre nem jogosult.

A társaság jogi személy tagja az üzletvezetést az általa kijelölt természetes személy útján látja el. Ilyen esetben a vezető tisztségviselőkre vonatkozó személyi előírásokat a jogi személy tag képviselőjére kell alkalmazni.

Az üzletvezetés körébe tartozik mindazon kérdések eldöntése, amelyekről nem a tagok gyűlése jogosult határozni.

Az üzletvezetésre jogosult tagok mindegyike önállóan járhat el. Az üzletvezetésre jogosult tag a másik ilyen tag tervezett vagy már megtett intézkedése ellen tiltakozhat. Ebben az esetben a tagok gyűlése jogosult az intézkedés felülbírálatára. A még meg nem tett intézkedés – a halaszthatatlan intézkedés kivételével – mindaddig nem tehető meg, amíg arról a tagok gyűlése nem határoz.

A társasági szerződés úgy is rendelkezhet, hogy több üzletvezetésre jogosult tag csak együttesen járhat el. Egyetértés hiányában bármelyikük jogosult az adott kérdésben a tagok gyűlésének a döntését kérni. A halaszthatatlan intézkedéseket azonban az üzletvezetésre jogosult tagok önállóan is megtehetik. Az ilyen intézkedésről a többi üzletvezetésre jogosult tagot haladéktalanul tájékoztatni kell.

A társaság törvényes képviselői az üzletvezetésre jogosult tagok, akik a társasági szerződésben foglaltaknak megfelelően gyakorolják a cégjegyzési jogukat.

Betéti társaság esetén üzletvezetésre fősabályként a beltág jogosult. A kültag a társaság üzletvezetésére kizárólag akkor jogosult, ha:

- a társasági szerződés ezt tartalmazza, illetve ha
- a társaságnak nem maradt üzletvezetésre és képviseletre jogosult tagja, és annak bejelentéséig, illetve a jogvesztő határidő eredménytelen eltelte esetén (ami 6 hónap) a végelszámoló kijelöléséig a kültagot is a társaság üzletvezetésére és képviseletére jogosultnak kell tekinteni.

A tagok gyűlése tevékenységében a kültag is részt vesz.

Ha a betéti társaságnak csak egyetlen olyan tagja van, aki elláthatja az üzletvezetést és a képviseletet, akkor ő erre – ha a társasági szerződés eltérően nem rendelkezik – időbeli korlátozás nélkül jogosult.

8. Képviseleti jog

A kkt. törvényes képviselői az üzletvezetésre jogosult tagok, akik a társasági szerződésben foglaltaknak megfelelően gyakorolják a cégjegyzési jogukat.

Bt. esetén képviseleti (cégjegyzési) joga a beltagnak van. Főszabályként a kültag nem csak a betéti társaság üzletvezetésére, hanem képviseletére sem jogosult.

ALÁÍRÁSI PÉLDÁNY

Alulírott NÉV (születési hely: SZÜLETÉSI HELY, születési idő: 1234.56.78., anyja neve:

ANYJA NEVE, lakcím: 1234 LAKCÍM.) mint a

VÁLLALKOZÁS NEVE

(székhelye: 1234 VÁLLALKOZÁS CÍME.)

ÜGYVEZETŐJE a gazdasági társaságot akként jegyzem, hogy az előírt, előnyomott vagy nyomtatott cégelnevezés alá nevemet önállóan, minden korlátozástól mentesen az alábbiak szerint írom:

.....
alírás

3. ábra. Alírási címpéldány minta

A kültag a társaság képviseletére kizárólag akkor jogosult, ha:

- a társasági szerződés ezt tartalmazza, illetve ha

- a szervezeti képviselő, illetve a tagok gyűlése a kültag részére képviseletre (cégjegyzésre) meghatalmazást ad;

a társaságnak nem maradt üzletvezetésre és képviseletre jogosult tagja, és annak bejelentéséig, illetve a jogvesztő határidő eredménytelen eltelte esetén (ami 6 hónap) a végelszámoló kijelöléséig a kültagot is a társaság üzletvezetésére és képviseletére jogosultnak kell tekinteni.

9. A társaság és a tagok felelőssége

A társaság kötelezettségeiért elsősorban a társaság felel vagyonával. A társasági vagyont éppen azért kötelező létrehozni, hogy megfelelő alapot teremtsen a társaság működéséhez, hogy a társaság kötelezettségeinek fedezetéül szolgáljon.

Amennyiben a társasági vagyon a követelést nem fedezi, a társaság kötelezettségeiért a kkt. tagjai (bt. beltágjai) saját vagyonukkal korlátlanul és egyetemlegesen felelnek. A kkt. tagjainak (bt. beltágjainak) felelőssége tehát csak mögöttes, vagyis csak akkor áll be, ha a társasági vagyon nem volt elegendő a követelés kielégítésére. Ha viszont sor kerül a kkt. tagok (bt. beltágok) helytállására is, akkor felelőségük korlátlan, vagyis a teljes magánvagyonukra is kiterjedő és egyetemleges (bt.-nél, ha több beltág van), vagyis bármelyikükkel szemben az egész követelés érvényesíthető.

A betéti társaság kültagja csak a társasági szerződésben vállalt vagyoni betétje szolgáltatására köteles, a társaság kötelezettségeiért azonban – a Gt.-ben meghatározott kivétellel – nem felel. Ha tehát a kültag betétjét a társasági tartozások felemésztik, őt sem újabb befizetésre, sem a társasági tartozások kiegyenlítésére nem lehet kötelezni. A kültag felelőssége is korlátlan, ha a társaságnak nem maradt üzletvezetésre és képviseletre jogosult tagja, a bejelentés megtételéig, illetve a jogvesztő határidő eredménytelen eltelte esetén a végelszámoló kijelöléséig a kültagot is a társaság üzletvezetésére és képviseletére jogosultnak kell tekinteni.

A törvény szerint a társaságba újonnan belépő kkt. tag (bt. beltág) is a többi taggal azonos módon, tehát korlátlanul és egyetemlegesen lesz felelős a belépése előtt keletkezett társasági kötelezettségeikért.

A társaságtól megváló tag a tagsági jogviszonya megszűnésétől számított öt évig ugyanúgy felel a társaságnak harmadik személlyel szemben fennálló, a tagsági jogviszonya megszűnése előtt keletkezett tartozásáért, mint ahogy a tagsági jogviszonya fennállta alatt felelt.

Az a kültag, aki korábban a társaság beltágja volt, a beltági minősége megszűnésétől számított ötéves jogvesztő határidőn belül felel a társaság harmadik személlyel szemben fennálló olyan tartozásáért, amely e változás előtt keletkezett.

10. Kkt. és bt. megszűnése

A közkereseti (kkt.) és a betéti társaság (bt.) jogutódlással (átalakulás) vagy jogutód nélkül szűnik meg.

A társaság jogutód nélküli, valamint jogutódlással (átalakulással) történő megszűnésének az elhatározásához a tagok gyűlésének, tehát a társaság valamennyi tagjának az egyhangú határozata szükséges. Mivel a társaság valamennyi tag konszenzusával jött létre, nyilvánvaló hogy nemcsak az így megkötött társasági szerződés módosítása, hanem a társaság megszüntetésének az elhatározása is csak a tagok egyhangú döntésén alapulhat.

A közkereseti társaság jogutód nélküli megszűnésére a Gt. általános részében felsorolt okokból kerülhet sor. Megszűnésének speciális oka, ha tagjainak száma egy főre csökken. A törvény megengedi, hogy a társaság 6 hónapon át egy taggal is működjön.

A betéti társaság is a Gt.-ben taxatívén felsorolt esetekben szűnik meg, de ennél a társaságnál a jogalkotó további két speciális esetet is szabályozott. Mindkettő a betéti társaságnak a beltágok és kültagok megkülönböztetésében rejlő jellegzetességével függ össze. Ezért abban a két speciális esetben, amikor a társaságból valamennyi beltág, illetve valamennyi kültag kiválik, a betéti társaság megszűnik. Azonban mindkét esetben van lehetőséget arra, hogy a beltág(ok) nélkül maradt kültag(ok), illetve a kültag(ok) nélkül a beltág(ok) 6 hónapos határidővel elhatározhassák a társaság továbbvitelét új bel-, illetve kültag beléptetésével.

A beltág nélkül maradt kültagok vagy a kültag nélkül maradt beltágok a cég közkereseti társaságként való továbbvitelét is elhatározhatják, amely a tagok gyűlésének egyhangú határozatával lehetséges, mivel szerződésmódosításnak minősül.

A KORLÁTOLT FELELŐSSÉGŰ TÁRSASÁG

1. A korlátolt felelősségű társaság fogalma

A korlátolt felelősségű társaság olyan társaság, amely előre meghatározott összegű törzsbetétekből álló törzstőkével alakul, és amelynél a tag kötelezettsége a társasággal szemben törzsbetétjének szolgáltatására és a társasági szerződésben meghatározott egyéb vagyoni hozzájárulás szolgáltatására terjed ki.

2. A korlátolt felelősségű társaság szervezete

A korlátolt felelősségű társaságnak két általánosan kötelező szervezeti egysége van. Az egyik a taggyűlés, vagyis a tagok összességének ügyszóntő testülete, amely a társaság legfőbb döntéshozó szerve, a másik pedig az ügyvezető (vagy több személy megválasztása esetén: ügyvezetők), aki(k) a társaság képviselét látja (látják) el, valamint intézi(k) a társaság ügyeit. Ezen kívül az esetek többségében felügyelő bizottságot és könyvvizsgálót is választanak, bár ez nem minden esetben szükséges.

3. A taggyűlés

A taggyűlés – mint a korlátolt felelősségű társaság legfőbb szerve – dönthet mindazokban a kérdésekben, amelyeket a törvény kifejezetten a taggyűlés hatáskörébe utal:

- a számviteli törvény szerinti beszámoló elfogadása, ideértve az adózott eredmény felhasználására vonatkozó döntést;
- pótbefizetés elrendelése és visszatérítése;
- osztalékkelőleg fizetésének elhatározása;
- elővásárlási jog gyakorlása a társaság által;
- az elővásárlásra jogosult személy kijelölése;
- üzletrész kívülálló személyre történő átruházásánál a beleegyezés megadása;
- eredménytelen árverés esetén döntés az üzletrészről;
- üzletrész felosztásához való hozzájárulás és az üzletrész bevonásának elrendelése;
- a tag kizárásának kezdeményezéséről való határozat;
- az ügyvezető megválasztása, visszahívása és díjazásának megállapítása;
- a felügyelőbizottság tagjainak megválasztása, visszahívása és díjazásának megállapítása;
- a könyvvizsgáló megválasztása, visszahívása és díjazásának megállapítása;
- olyan szerződés megkötésének jóváhagyása, amelyet a társaság saját tagjával, ügyvezetőjével vagy azok közeli hozzátartozójával, illetve élettársával köt;
- a tagok, az ügyvezetők, a felügyelőbizottsági tagok, illetve a könyvvizsgáló elleni követelések érvényesítése;
- a társaság beszámolójának, ügyvezetésének, gazdálkodásának könyvvizsgáló által történő megvizsgálásának elrendelése;
- az elismert vállalatcsoport létrehozásának előkészítéséről és az uralmi szerződés tervezetének tartalmáról való döntés, az uralmi szerződés tervezetének jóváhagyása;
- a társaság jogutód nélküli megszűnésének, átalakulásának elhatározása;
- a társasági szerződés módosítása;
- a törzstőke felemelésének és leszállításának elhatározása;
- törzstőkeemelés esetén a tagok elsőbbségi jogának kizárása;
- törzstőkeemelés során az elsőbbségi jog gyakorlására jogosultak kijelölése;
- törzstőke felemelések, illetve az elsőbbségi jog gyakorlása esetén a törzsbetétek arányától való eltérés megállapítása;
- törzstőke leszállításakor a törzsbetétek arányától való eltérés megállapítása;
- mindazon ügyek, amelyeket törvény vagy a társasági szerződés a taggyűlés kizárólagos hatáskörébe utal.

A taggyűlést legalább évente egy alkalommal össze kell hívni.

A taggyűlésen a korlátolt felelősségű társaság tagjai személyesen, illetőleg – közokiratba, illetőleg teljes bizonyító erejű magánokiratba foglalt meghatalmazással – meghatalmazott képviselőjük útján vehetnek részt. Nem lehet meghatalmazott az ügyvezető, a cégvezető, a felügyelőbizottság tagja, valamint a könyvvizsgáló.

A taggyűlés akkor határozatképes, ha azon a törzstőke legalább fele, vagy a leadható szavazatok többsége képviselve van. A társasági szerződés ennél nagyobb részvételi arányt is előírhat.

A társasági szerződés rendelkezhet a taggyűlés olyan módon történő megtartásáról is, hogy a tagok a taggyűlésen nem közvetlen személyes jelenléttel, hanem a társasági szerződésben foglaltak szerint, erre alkalmas, a tagok közötti párbeszédet, illetve vitát korlátozás nélkül lehetővé tevő elektronikus hírközlő eszköz közvetítésével vesznek részt. A taggyűlés ilyen módon történő megtartása esetén nem alkalmazhatók olyan elektronikus hírközlő eszközök, amelyek nem teszik lehetővé a taggyűlésen részt vevők személyének megállapítását. A társasági szerződés kizárhatja a taggyűlés elektronikus hírközlő eszköz közvetítésével történő megtartásának lehetőségét, illetve meghatározhatja azokat a kérdéseket, amelyek ilyen módon nem tárgyalhatók. Az elektronikus hírközlő eszköz közvetítésével tartott taggyűlésen elhangzottakat és a hozott határozatokat hiteles módon, úgy kell rögzíteni, hogy az utóbb is ellenőrizhető legyen. Ha a taggyűlésen hozott határozatot be kell nyújtani a cégbírósághoz, a felvétel alapján jegyzőkönyvet kell készíteni, amelyet az ügyvezető hitelesít.

Ha a társasági szerződés úgy rendelkezik, a tagok taggyűlés tartása nélkül is határozhatnak a taggyűlés hatáskörébe tartozó ügyekben. A társasági szerződés előírhatja, hogy a tagok meghatározott hányadának vagy bármely tagnak a kérésére össze kell hívni a taggyűlést a határozattervezet megtárgyalására.

A taggyűlést főszabály szerint az ügyvezető (ügyvezetők) hívhatja össze. Az ügyvezető 30 napon belül köteles összehívni a taggyűlést, ha az ügyvezetők száma a társasági szerződésben meghatározott létszám alá csökken.

Ha a társaságnak nem maradt ügyvezetője a taggyűlést bármelyik tag összehívhatja. Ha erre a változás bekövetkeztétől számított 30 napon belül nem került sor, vagy az nem lehetséges, akkor a taggyűlést bármelyik tag vagy hitelező kérelmére a cégbíróság hívja össze.

4. Az ügyvezető

A társaság ügyeinek intézését és a társaság törvényes képviselőjét a tagok közül vagy harmadik személyek köréből a taggyűlés által választott egy vagy több ügyvezető látja el. A társasági szerződés úgy is rendelkezhet, hogy valamennyi tag jogosult az ügyintézésre és képviselőre; ilyenkor őket kell ügyvezetőknak tekinteni, amennyiben megfelelnek a vezetői tisztségviselőkre vonatkozó általános rendelkezéseknek.

Az üzletvezető feladata a tagnyilvántartás (tagjegyzék) vezetése. Az ügyvezető köteles a tagjegyzéket, illetve – az adatok változása esetén – a módosított tagjegyzéket a cégbíróságnak elektronikus úton benyújtani.

Ha a társasági szerződés másként nem rendelkezik, a vezető tisztségviselőket határozott időre, de legfeljebb öt évre kell megválasztani, illetve a társasági szerződésben kijelölni. Ha a társasági szerződésben a vezető tisztségviselői megbízás időtartamáról a tagok (részvényesek) nem rendelkeznek, a vezető tisztségviselőt öt évre megválasztottnak kell tekinteni, kivéve, ha a gazdasági társaság ennél rövidebb időtartamra jött létre.

5. A felügyelő bizottság

A korlátolt felelősségű társaság akkor köteles felügyelő bizottságot létrehozni, ha azt a törvény a köztulajdon védelme érdekében vagy a társaság által folytatott tevékenységre figyelemmel előírja; vagy a Gt. a munkavállalókat megillető ellenőrzési jogok gyakorlása érdekében így rendelkezik.

A Gt. szerint, ha a gazdasági társaság teljes munkaidőben foglalkoztatott munkavállalóinak létszáma éves átlagban a 200 főt meghaladja, a munkavállalók – az üzemi tanácsnak a társaság ügyvezetésével kötött eltérő megállapodása hiányában – jogosultak részt venni a gazdasági társaság működésének ellenőrzésében. Ebben az esetben a felügyelőbizottság tagjainak egyharmada a munkavállalók képviselőiből áll. Ha a tagok számának egyharmada tört számot eredményez, a felügyelőbizottság tagjainak számát a munkavállalókra kedvezőbb módon kell megállapítani.

6. A könyvvizsgáló

A gazdasági társaság legfőbb szerve által választott könyvvizsgáló feladata, hogy gondoskodjon a számviteli törvényben meghatározott könyvvizsgálat elvégzéséről, és ennek során mindenekelőtt annak megállapításáról, hogy a gazdasági társaság számviteli törvény szerinti beszámolója megfelel-e a jogszabályoknak, továbbá megbízható és valós képet ad-e a társaság vagyoni és pénzügyi helyzetéről, működésének eredményéről.

Ha a számviteli törvény a gazdasági társaság számára a könyvvizsgálati szolgáltatás igénybevételét kötelezővé teszi, vagy azt a gazdasági társaság társasági szerződése egyébként előírja, a gazdasági társaság legfőbb szerve megválasztja a társaság könyvvizsgálóját és meghatározza a könyvvizsgálóval kötendő szerződés lényeges elemeinek tartalmát. A felsoroltakon kívül is kötelező a könyvvizsgáló választása, ha azt a törvény a köztulajdon védelme érdekében előírja.

Kötelező a könyvvizsgálat minden kettős könyvvitelt vezető vállalkozónál. Minden olyan esetben, amikor a könyvvizsgálat a Számviteli törvény vagy más jogszabály előírásai szerint nem kötelező, a vállalkozó dönthet arról, hogy a beszámoló felülvizsgálatával könyvvizsgálót bíz meg. Nem kötelező a könyvvizsgálat, ha az üzleti évet megelőző két üzleti év átlagában a vállalkozó éves (éves szintre átszámított) nettó árbevétele nem haladta meg a 100 millió forintot, és az üzleti évet megelőző két üzleti év átlagában a vállalkozó által átlagosan foglalkoztatottak száma nem haladta meg az 50 főt.

7. Felelősségi viszonyok

A társaság teljes felelősséggel – egész vagyonával – tartozik tartozásaiért a hitelezők felé. A tagok felelőssége ezzel szemben korlátozott, mert – bizonyos törvényi kivételektől eltekintve – csak törzsbetétjük összegéig tartoznak helyt állni a társasággal szembeni követelésekért.

A tag a társasággal szemben felel a törzsbetét szolgáltatásáért, valamint az esetlegesen a társasági szerződésben előírt pótbefizetések és vállalt mellékszolgáltatások teljesítéséért.

8. A mellékszolgáltatás

A társaság tagjai törzsbetétjük szolgáltatásán kívül egyéb vagyoni értékű szolgáltatás (mellékszolgáltatás) teljesítésére is kötelezettséget vállalhatnak. A tagok által – nem választott tisztségviselőként – végzett személyes közreműködés is mellékszolgáltatásnak minősülhet, ha nem munkaviszonyon vagy polgári jogi jogviszonyon alapul. A mellékszolgáltatásért a tagot külön díjazás illelheti meg. Az üzletrész átruházása a mellékszolgáltatási kötelezettséget megszünteti, kivéve, ha azt az üzletrész megszerzője a társaság hozzájárulásával átvállalja.

9. Az üzletrész

A társaság tagjainak a társaság közös vagyonából őket megillető hányadot, illetve a tagokat a társasággal szemben megillető jogokat az üzletrész testesíti meg. A társasági szerződés eltérő rendelkezése hiányában az üzletrész mértéke a tagok törzsbetétjéhez igazodik. Az azonos mértékű üzletrészhez azonos tagsági jogok fűződnek, azonban a társasági szerződés egyes üzletrészeket a többiekétől eltérő tagsági jogokkal ruházhat fel. Minden tagnak csak egy üzletrésze van, így ha egy tag egy másik üzletrészt is megszerez, akkor eredeti üzletrésze a másik üzletrésszel megnövekszik. Egy üzletrésznek több tulajdonosa is lehet, akik a társasággal szemben egy tagnak számítanak, jogaikat közös képviselőjük útján gyakorolhatják, a tagot terhelő kötelezettségekért egyetemlegesen felelnek.

Üzletrész átruházása esetén vevőként szerepelhet a társaság másik tagja, maga a társaság vagy kívülálló személy. Az üzletrész a társaság tagjaira – a társaság saját üzletrészét kivéve – szabadon átruházható. A társasági szerződésben a tagok egymásnak elővásárlási jogot biztosíthatnak, illetve az üzletrész harmadik személyre történő átruházását egyéb módon korlátozhatják vagy feltételhez köthetik. A tagot, a társaságot vagy a taggyűlés által kijelölt személyt – ebben a sorrendben – az adásvételi szerződés útján átruházni kívánt üzletrészre – ha azt a társasági szerződés nem zárja ki vagy nem korlátozza – elővásárlási jog illeti meg. Ha a tag a vele közölt vételi ajánlat bejelentésétől számított 15 napon belül nem nyilatkozik, úgy kell tekinteni, hogy az elővásárlási jogával nem kívánt élni. A társaság vagy az általa kijelölt személy esetén a határidő a bejelentéstől számított 30 nap.

Saját üzletrész:

A társaság a saját üzletrészét a törzstőkén felüli vagyonából vásárolhatja meg. Csak azok az üzletrészek vásárolhatók meg, amelyekre a törzsbetétek teljes összegét befizették, illetőleg teljesítették. Elviekben nem kizárt, hogy a kft. saját üzletrészeit teljes egészében megvásárolja.

Tilos a saját üzletrész megvásárlása, ha a társaság osztalék fizetéséről sem határozhatna.

A társaság tulajdonába került saját üzletrész után a társaság szavazati jogot nem gyakorolhat, ezen üzletrészt a határozatképesség megállapításánál figyelmen kívül kell hagyni.

A saját üzletrészt – ha a társasági szerződés eltérően nem rendelkezik – a vásárlástól számított egy éven belül a társaság köteles elidegeníteni vagy azt a tagoknak – törzsbetétek arányában – térítés nélkül átadni, illetve a törzstőke-leszállítás szabályainak alkalmazásával bevonni.

10. A törzstőke változásai

A törzstőke felemelésének két formája van. Az első esetben a törzstőke felemelése új törzsbetétek szolgáltatásával történik (vagyoni hozzájárulás szolgáltatásával). Erre csak abban az esetben kerülhet sor, ha a tagok valamennyi korábbi törzsbetétet teljes egészében szolgáltatottak. A másik lehetőség a törzstőkén felüli vagyonból történő törzstőke felemelés.

A törzstőke felemeléséről a taggyűlés jogosult dönteni a társasági szerződés módosítására vonatkozó szabályok betartásával, azzal, hogy a tőkeemeléshez – ha a társasági szerződés szigorúbb rendelkezést nem tartalmaz – egyszerű szótöbbséggel meghozott határozat elégséges.

A törzstőke leszállításának előfeltétele, hogy a leszállítás ellenére sem lehet a törzstőke kevesebb 500.000 forintnál. Lehetőség van a veszteség értékével csökkenteni a törzstőkét, vagy a törzsbetét meghatározott hányadának visszafizetésével is sor kerülhet a törzstőke leszállítására. Bizonyos esetekben a társasági törvény teszi kötelezővé a törzstőke leszállítását. Ilyen eset például az üzletrész bevonása.

Az ügyvezető a törzstőke leszállítását elhatározó taggyűlési határozat meghozatalát követő 30 napon belül köteles a taggyűlési határozatról szóló közleményt a cégbíróságnak megküldeni, egyidejűleg intézkedni a tőkeleszállításról hozott döntés Cégközlönyben történő kétszer egymás utáni közzétételéről, akként, hogy a két közzététel között legalább 30 napnak kell eltelnie. A hirdetményben fel kell tüntetni a döntés tartalmát, valamint fel kell hívni a társaság hitelezőit, hogy a hirdetmény első alkalommal történt közzétételét megelőzően keletkezett és ezen időpontig esedékessé nem vált követeléseik után – a törvényben meghatározott kivételekkel – biztosítékra tarthatnak igényt. Az ismert hitelezőket a társaság közvetlenül is köteles értesíteni. A hitelezők a hirdetmény utolsó közzétételétől számított 30 napos jogvesztő határidőn belül jogosultak bejelenteni, ha a társaság törzstőkéjének leszállításával összefüggésben biztosítékra tartanak igényt. Nem jogosult biztosítékra a hitelező, ha a törzstőke-leszállításhoz kapcsolódó kockázattal arányos biztosítékkal – jogszabály rendelkezése vagy szerződés alapján – már rendelkezik, vagy ha a társaság pénzügyi, vagyoni helyzetére figyelemmel a biztosítékadás indokolatlan.

11. A korlátolt felelősségű társaság megszűnése

Ha a társaság tagjainak száma 1 főre csökken, akkor a társaság nem szűnik meg, hanem egyszemélyes társaságként tovább működik. Amennyiben a társaság legkésőbb egy éven belül nem jelent be új tagot, akkor a korábbi társasági szerződést alapító okirattá kell módosítani, tekintettel arra, hogy az egyszemélyes társaság létesítése alapító okiratban történik. A kft. megszűnéséhez egyébiránt a taggyűlés háromnegyedes szótöbbséggel hozott határozatára van szükség.

A kft. jogutódlással vagy jogutód nélkül szűnhet meg.

Jogutóddal szűnik meg a társaság társasági formaváltás, egyesülés és szétválás (a továbbiakban együtt: átalakulás) esetén. Társasági formaváltásnak számít, ha a gazdasági társaság egyetemes jogutódlással más gazdasági társasági formát választ (például átalakul részvénytársasággá).

A korlátolt felelősségű társaság jogutód nélküli megszűnésének esetei:

- a társasági szerződésben meghatározott időtartam eltelt, vagy más megszűnési feltétel megvalósult;
- a taggyűlés elhatározza jogutód nélküli, avagy jogutódlással történő megszűnését (átalakulását);
- a cégbíróság a törvényben meghatározott okok miatt megszünteti a társaságot;

a bíróság felszámolási eljárás során megszünteti.

A korlátolt felelősségű társaság a cégjegyzékből való törléssel szűnik meg. Ezt követően lehet a társaság vagyonát felosztani.

A RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

1. A részvénytársaság fogalma

A részvénytársaság (rt.) tőkebefektető társaság, alapítható és működtethető zártkörűen és nyilvánosan.

Nyilvánosan működik az a részvénytársaság, amelynek részvényei az értékpapírokra vonatkozó külön törvényben meghatározott feltételek szerint részben vagy egészben nyilvánosan kerülnek forgalomba hozatalra. Nyilvánosan működik az a részvénytársaság is, amelynek részvényeit a nem nyilvános forgalomba hozatalt követően nyilvános értékesítésre ajánlották fel, illetve a szabályozott piacra bevezették.

Zártkörűen működik az a részvénytársaság, amelynek részvényei nem kerülnek nyilvános forgalomba hozatalra, továbbá az a részvénytársaság is, amelynek a nyilvánosan forgalomba hozott részvényeit nyilvános ajánlattétel útján már nem értékesítik, illetve azokat a szabályozott piacról kivezették.

A hitelezőkkel szemben maguk az rt. részvényesei nem felelnek, ezért csak jelentős alaptőkével alapítható.

Az alaptőke valójában az összes részvény névértékének összege.

Az alaptőke összege nyilvánosan működő részvénytársaság esetében nem lehet kevesebb mint 20 millió forint, zártkörűen működő részvénytársaságnál nem lehet kevesebb mint 5 millió forint.

A részvénytársaság pénzbeli hozzájárulás nélkül, nem pénzbeli hozzájárulással (apporttal) is alapítható.

Nem pénzbeli hozzájárulás (apport) lehet bármilyen vagyoni értékkel rendelkező dolog (ingó és ingatlan), szellemi alkotás (pl. vagyoni értékű műszaki, gazdasági, szervezési ismeret, azaz know-how), vagyoni értékű jog (pl. a cég jó hírneve, azaz goodwill-je), és apportálható az adós által elismert, vagy jogerős bírósági határozaton alapuló követelés is.

A részvénytársaság hitelezőit védi az a szabály, amely szerint nem pénzbeli hozzájárulás szolgáltatása esetén – a törvényben meghatározott esetek kivételével – az alapszabályhoz mellékelni kell a könyvvizsgáló, illetve más szakértő (a továbbiakban: könyvvizsgáló) jelentését, amely tartalmazza a nem pénzbeli hozzájárulás leírását és értékelését – ezzel összefüggésben a könyvvizsgáló arra vonatkozó megállapítását, hogy a nem pénzbeli hozzájárulásnak az alapítók által előzetesen megállapított értéke egyensúlyban van-e az ellenében adandó részvények számával, névértékével –, valamint az alkalmazott értékelési szempontok ismertetését. A részvénytársaság választott könyvvizsgálója a nem pénzbeli hozzájárulás értékének előzetes felülvizsgálatára nem jogosult.

Nincs szükség a könyvvizsgálói jelentésre, ha a nem pénzbeli szolgáltatást nyújtó részvényes a szolgáltatás időpontjához képest három hónapnál nem régebbi, számviteli törvény szerinti beszámolóval rendelkezik, amely a hozzájárulás értékét tartalmazza, vagy ha a nem pénzbeli hozzájárulás olyan értékpapírokból áll, amelyek piaci értéke megállapítható. A könyvvizsgáló jelentését az igazgatóság a bejegyzési kérelem benyújtásával egyidejűleg a Céglözlönyben közzéteszi.

2. Zártkörűen működő részvénytársaság

Zártkörű működésről akkor beszélünk, ha a részvénytársaság részvényei nem kerülnek nyilvános forgalomba hozatalra, vagy ha a részvénytársaság nyilvánosan forgalomba hozott részvényeit nyilvános ajánlattétel útján már nem értékesítik, illetve azokat a szabályozott piacról kivezették.

Tilos a zártkörűen működő rt. részvényeseit, illetve jegyzett tőkéjét nyilvános felhívás útján gyűjteni. A zártkörűen működő részvénytársaságok alapszabálya korlátozhatja a részvények elidegenítését (meghatározhatja például azt, hogy kiknek adható el). A részvénytársaság elnevezésének tükrözni kell működési formáját ("zártkörűen működő részvénytársaság, rövidítve "zrt.").

3. Nyilvánosan működő részvénytársaság

Nyilvánosan működik az a részvénytársaság, amelynek részvényei az értékpapírokra vonatkozó külön törvényben meghatározott feltételek szerint részben vagy egészben nyilvánosan kerülnek forgalomba hozatalra. A gyakorlatban ez azt jelenti, hogy a részvényeket eladásra kínálják a nyomtatott sajtóban, és az ott megjelölt időben és helyen bárki jegyezheti, megvásárolhatja őket.

Nyilvánosan működik az a részvénytársaság is, amelynek részvényeit a nem nyilvános forgalomba hozatalt követően nyilvános értékesítésre ajánlották fel, illetve a szabályozott piacra bevezették.

A részvénytársaság elnevezésének tükrözni kell működési formáját ("nyilvánosan működő részvénytársaság, rövidítve "nyrt.").

4. Részvénytípusok, részvényfajták

Az rt.-ben a részvény testesíti meg a tagsági jogokat.

A nyomdai úton előállított részvény átruházása a részvény hátoldalára vagy a részvényhez csatolt lapra (toldatra) írt teljes vagy üres forgatmány útján történik. A nyomdai úton előállított részvényeket a technika fejlődésével lassan felváltják az úgynevezett dematerializált részvények.

A dematerializált részvény elektronikus úton létrehozott, rögzített, továbbított és nyilvántartott, az értékpapírokra vonatkozó külön törvényben meghatározott tartalmi kellékeit azonosítható módon tartalmazó adatösszesség, amelynek nincs sorszáma. Dematerializált részvény esetén a részvényes nevét, valamint az azonosításhoz szükséges egyéb adatait az értékpapír-forgalmazó által a részvényes javára vezetett értékpapírszámla tartalmazza. A dematerializált részvény átruházása az értékpapírszámlán történő terhelés, illetve jóváírás útján történik.

Dematerializált részvény esetén – az ellenkező bizonyításáig – azt a személyt kell a részvény tulajdonosának tekinteni, akinek értékpapírszámláján a részvényt nyilvántartják.

Azokat a részvényeket, amelyek nem térnek el az általánostól és a részvény névértéke szerinti, arányos részvényesi jogokra jogosítanak, törzsrészvényeknek nevezzük. Ettől eltérő részvények valamiben különböznek, ezeket elsőbbségi, dolgozói, kamatozó vagy visszaváltható részvényeknek nevezzük.

5. Elsőbbségi részvény

Az elsőbbségi részvény azt jelenti, hogy a törzsrészvények tulajdonosaihoz képest valamivel több joguk van e részvény tulajdonosainak.

Az alapszabály az elsőbbségi részvényfajtán belül osztalékelsőbbséget, a részvénytársaság jogutód nélkül történő megszűnése esetén a felosztásra kerülő vagyomból történő részesedés elsőbbségét (likvidációs hányadhoz fűződő elsőbbség), a szavazati joggal összefüggő elsőbbséget, vezető tisztségviselő vagy felügyelőbizottsági tag kijelölésére vonatkozó elsőbbséget, elővásárlási jogot biztosító, valamint külön törvényben meghatározott egyéb elsőbbségi jogot biztosító részvényosztályt határozhat meg. Az alapszabály rendelkezhet olyan elsőbbségi részvény kibocsátásról, amely ezekből az elsőbbségi jogosultságokból egyidejűleg többet testesít meg.

Az osztalékelsőbbséget biztosító részvény jogosultja az osztalékról való döntés esetén először jogosult az osztalék felvételére (kifizetés időbeli elsőbbsége) vagy a névértéknél nagyobb mértékre lesz jogosult.

6. Dolgozói részvény

A dolgozói részvény intézménye azt a célt szolgálja, hogy a munkavállalók is a tulajdonhoz való kötődéssel érezzék magukénak a munkáltatójukat, a részvénytársaságot. A teljes, illetve részmunkaidős munkavállalók számára bocsátható ki kedvezményesen vagy akár ingyenesen a jogviszonyuk fennállásának időtartamára. A szűkebb alanyi körből fakadó sajátosságok miatt e részvényfajta csak korlátozottan forgalomképes.

A dolgozói részvény lehet törzsrészvény, de lehetőség van arra, hogy a részvénytársaság olyan dolgozói részvény kibocsátásáról határozzon, amely a részvényesek között felosztható adózott eredményből – az osztalékelsőbbiséget biztosító részvényt követően – a más részvényfajtába, illetve részvényosztályba tartozó részvényeket megelőzően jogosít osztalékra. Alapszabály rendelkezhet olyan dolgozói részvény kibocsátásáról is, amely vezető tisztségviselő kijelölésére vonatkozó elsőbbségi jogot is megtestesít.

7. Kamatozó részvény

A részvény lehet kamatozó részvény is, ami a betét és a részvény kombinációja. Az elnevezés azt jelenti, hogy a részvénytulajdonost az adózott eredményből a részvényen feltüntetett módon számított kamat illeti meg. Emellett természetesen az osztalékhoz fűződő joga is megmarad, tehát, hogy ha a részvénytársaság osztalék kifizetéséről dönt, akkor a kamatozó részvény tulajdonosát a kamaton kívül a törzsrészvény tulajdonosát is megillető osztalék is megilleti. Kamatozó részvény az alaptőke 10%-át meg nem haladó mértékében hozható forgalomba.

8. Visszaváltható részvény

Ha a részvénytársaság alapító szabálya lehetőséget ad arra, akkor az alaptőke 10%-át meg nem haladó mértékben olyan névre szóló részvény is kibocsátható, amely a részvénytársaságnak vételi jogot, a részvényesnek eladási jogot biztosít, ez a visszaváltható részvény. A vételi, illetve eladási jog gyakorlásának feltételeit a részvénytársaság alapszabályában kell a részvények kibocsátását megelőzően meghatározni azzal, hogy a részvénytársaság csak olyan részvény vonatkozásában élhet vételi jogával vagy teljesítheti a részvényes eladási jogából fakadó kötelezettségeit, amelyekre vonatkozóan a részvényes a teljes névértéket, illetve kibocsátási értéket megfizette, a nem pénzbeli hozzájárulást pedig a részvénytársaság rendelkezésére bocsátotta. A feltételek meghatározása során az alapszabály eltérhet a Polgári Törvénykönyv vételi jogra vonatkozó rendelkezéseitől.

ELEKTRONIKUS CÉGELJÁRÁS

1. A cégbejegyzési eljárásról általában

A cégbejegyzési (változásbejegyzési) eljárás nemperes eljárás, amelyre a Polgári perrendtartásról szóló (1952. évi III. törvény szabályait) (ha törvény másként nem rendelkezik) megfelelően alkalmazni kell, szünetelésnek azonban nincs helye. Az eljárás felfüggesztésére változásbejegyzési eljárásban kerülhet sor, illetve a cég bejegyzése esetén akkor, ha átalakulás bejegyzése történik, illetve a bejegyzési eljárás folyamata alatt törvényességi felügyeleti kérelmet nyújtanak be.

Az eljárás során:

- csak okirati bizonyítás folytatható le,
- költségmentesség, illetve illeték- és költségfeljegyzési jog nem engedélyezhető,

Fontos tudni, hogy a cégbejegyzési (változásbejegyzési) eljárásban a jogi képviselő kötelező.

A cég adatainak a cégjegyzékbe történő bejegyzése főszabály szerint kérelemre történik. A cégbejegyzésre (változásbejegyzésre) irányuló kérelmet a cég szervezeti képviselője jogi képviselő útján köteles előterjeszteni. A cégbejegyzési (változásbejegyzési) kérelem az elsőfokú határozat meghozataláig visszavonható. Ebben az esetben a cégbíróság az eljárást megszünteti.

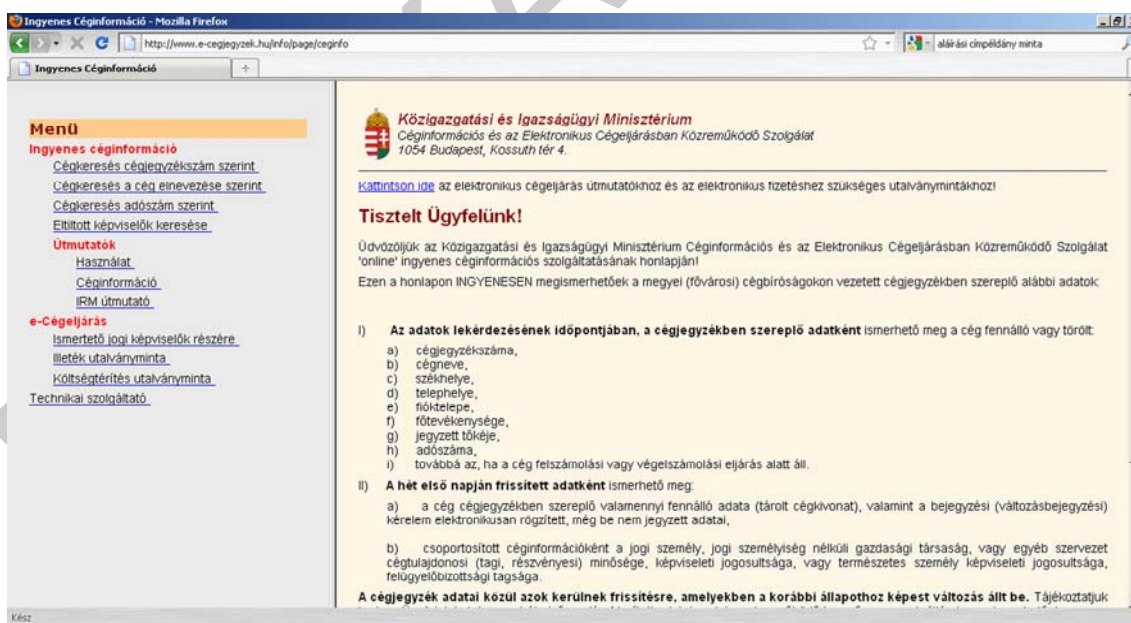
Kötelező cégbejegyzés esetén a bejegyzési kérelem előterjesztésének határideje a létesítő okirat aláírásától, illetve elfogadásától számított harminc nap. Ha a cég alapításához hatósági engedély szükséges, a bejegyzési kérelem előterjesztésének határideje az engedély kézhezvételétől számított tizenöt nap.

2. Elektronikus út

Az elektronikus cégeljárásban való részvételhez elengedhetetlen az elektronikus aláírás, illetőleg az időbélyegző használata, valamint elektronikus nyomtatványkitöltő program. Az illetéket és a költségtérítést is kizárólag elektronikus úton lehet befizetni.

Részletese információkat az alábbi honlapok tartalmaznak:

- <http://ceginformacioszolgalat.irm.gov.hu/>
- <http://www.e-cegjegyzek.hu/info/page/ceginfo>

4. ábra. Ingyenes céginformáció a www.e-cegjegyzek.hu portálon

A cég bejegyzése (változásbejegyzése) iránti kérelmet elektronikus úton kell benyújtani. A cégbírósághoz elektronikus úton benyújtott kérelmek érkezéséről a Ctv.-ben meghatározott feltételek fennállása esetén a cégbíróság elektronikus tanúsítványt, illetve változásbejegyzési kérelem esetében igazolást küld a jogi képviselőnek.

A cégbejegyzési (változásbejegyzési) eljárás során az elektronikus úton küldött okiratokat minősített elektronikus aláírással és időbélyegzővel kell ellátni, oly módon, hogy az időbélyegző alapján a minősített elektronikus aláírás használatára való jogosultság – okirat aláírásának időpontjában való – fennállása megállapítható legyen. A cégbíróság által küldött elektronikus okirat közokiratnak minősül.

3. Nyilvántartás

A cégbíróság a cégre vonatkozó iratokat elektronikus okirat formájában tartja nyilván.

A bejegyzési kérelem előterjesztője – választása alapján – az adóhatóság, illetve a Központi Statisztikai Hivatal által vezetett nyilvántartáshoz szükséges – külön törvényben rögzített – további adatokat az elektronikus úton benyújtott bejegyzési (változásbejegyzési) kérelemmel együtt előterjesztve a cégbíróság útján juttathatja el az illetékes szervezethez de az ilyen módon továbbított adatok nem képezik a cégnyilvántartás részét.

A jogi képviselő feladata az általa készített okiratok mellett a cégbejegyzési (változásbejegyzési) kérelem mellékletét képező, nem általa készített okiratok (pl. tulajdoni lap másolata, hatósági engedély, a hitelintézet igazolása a pénzbetétek befizetéséről) elektronikus okirati formába történő átalakítása is.

A hatóságok, pénzügyi intézmények vagy más szervek által kiadott – törvény eltérő rendelkezésének hiányában – minősített elektronikus aláírással ellátott elektronikus dokumentum közvetlenül csatolható a kérelemhez.

A jogi képviselő az eredetileg nem elektronikus formában készült okiratok (hiteles másolatuk) megőrzéséről az ügyvédi törvényben, illetve a közjegyzőkről szóló törvényben szabályozott módon gondoskodik. A jogi képviselő köteles a papíralapú okiratot a cégbíróság felhívására bemutatni az elektronikus okirattal való egyezőség megállapítása érdekében, ha e tekintetben a cégbíróságnak alapos kétsége merül fel. Az országos ügyvédi levéltárban elhelyezett okiratok bemutatásáról a Magyar Ügyvédi Kamara, a közjegyzői levéltárban elhelyezett okiratok bemutatásáról pedig a közjegyzői levéltár vezetője gondoskodik.

A bejegyzési (változásbejegyzési) kérelmet és annak mellékleteit a jogi képviselő elektronikus okirat formájában, elektronikus úton a céginformációs szolgálathoz küldi meg. A bejegyzési (változásbejegyzési) kérelem benyújtására vonatkozó határidők szempontjából a céginformációs szolgálathoz érkezés időpontja irányadó.

Az eljárási illetéket és a közzétételi költségtérítést elektronikus úton kell megfizetni a bejegyzési (változásbejegyzési) kérelem benyújtását megelőzően, a céginformációs szolgálat honlapjáról letöltött illeték, valamint költségtérítési ugyanazonosító szám feltüntetésével.

Az illetéket a cégbíróságnak a kincstárnál vezetett illetékbevétele számlájára, a közzétételi költségtérítést pedig az igazságügyért felelős miniszter által vezetett minisztériumnak a kincstárnál vezetett számlájára kell utalni. Az illeték és a költségtérítés befizetésének összegéről és időpontjáról a kincstár – a bejegyzést kérő jogi képviselőjének minősített elektronikus aláírással ellátott kérelmére, amelyben az ügyazonosító számokat fel kell tüntetni – egy munkanapon belül elektronikus úton fokozott biztonságú aláírással ellátott igazolást küld. Az igazolásokat a bejegyzési (változásbejegyzési) kérelemhez mellékelni kell. Az illeték és a költségtérítés elektronikus úton történő megfizetésének részletes szabályait külön jogszabály állapítja meg.

4. A céginformációs szolgálat eljárása

A céginformációs szolgálat az elektronikus okiratot informatikai szempontból (így az elektronikus aláírás hitelessége, az adatok sértetlensége, az időbélyegző dátuma és hitelessége, az elektronikus okirat formátuma tekintetében) megvizsgálja. Ha a bejegyzési (változásbejegyzési) kérelem informatikai szempontból szabályszerűen került benyújtásra, a céginformációs szolgálat haladéktalanul továbbítja az illetékes cégbírósághoz. Ha a bejegyzési (változásbejegyzési) kérelem és mellékletei informatikai szempontból hibásak vagy hiányosak, a céginformációs szolgálat az iratokat a elektronikus igazolással együtt a jogi képviselőnek visszaküldi. Ebben az esetben a bejegyzési (változásbejegyzési) kérelmet be nem nyújtottnak kell tekinteni.

A céginformációs szolgálat a kérelem megérkezéséről, és arról, hogy azt továbbította a cégbírósághoz, a kérelem cégbírósághoz való sikeres továbbításával egyidejűleg elektronikus igazolást küld a jogi képviselőnek. A céginformációs szolgálat abban az esetben is igazolást küld a jogi képviselő számára, amennyiben az iratokat nem továbbítja a cégbíróság számára. Az elektronikus igazolást fokozott biztonságú elektronikus aláírással és időbélyegzővel kell ellátni.

Ha a céginformációs szolgálatnál, illetve a kormányzati portálnál felmerült üzemzavar akadályozta a kérelem határidőben történő benyújtását, erre hivatkozással – a jogvesztő határidő esetét is ideértve – akkor is van helye igazolásnak, ha azt egyébként törvény kizárja.

5. Határidő

A cégbíróságra vonatkozó ügyintézési határidő az azt követő első munkanapon kezdődik, amikor a céginformációs szolgálatról az informatikai szempontból szabályszerű bejegyzési (változásbejegyzési) kérelem a cégbírósághoz megérkezik. A cégbíróság tanúsítványt, illetve elektronikus igazolást csak az informatikai szempontból szabályszerűen érkezett kérelem alapján ad ki.

6. Döntések, végzések

A cégbíróság a jogi képviselővel elektronikus úton közli a bejegyzési (változásbejegyzési) eljárás során hozott végzéseket. Az elektronikus úton közölt végzést a jogi képviselő minősített elektronikus aláírással és időbélyegzővel ellátott visszaigazolásában megjelölt időpontban kell kézbesítettnek tekinteni. A visszaigazolásban fel kell tüntetni a cégbíróság megnevezését és az ügy számát is. A kézbesítéshez fűződő jogkövetkezmények az elektronikus úton történő közléshez fűződnek. Ha a cégbíróság 7 munkanapon belül nem kap visszaigazolást a jogi képviselőtől, a végzést a cégbíróság írásban is megküldi. Ebben az esetben a kézbesítéshez fűződő jogkövetkezmények az írásban történő közléshez fűződnek. A cégbíróság vezetője kijelölheti azon szervezeti egységet vagy személyt, amely, illetve aki gondoskodik a végzéseknek a cég jogi képviselője részére történő elektronikus kiadmányozás útján történő elektronikus megküldéséről.

A cégbejegyzési kérelemhez (Ctv.-ben meghatározott kivétellel) valamennyi cég esetében csatolni kell a cégforma, illetve a választott cégeljárás szerint szükséges okiratokat.

A cégbejegyzési kérelemhez csatolható a cégjegyzékbe bejegyzendő adatoknak és a cégiratoknak az Európai Unió bármely hivatalos nyelvén készült hiteles fordítása, legalább a cégjegyzékbe bejegyzendő adatok és a létesítő okirat (kivéve a törvényi szerződésminta) hiteles fordítását csatolni kell.

A cégbejegyzésre (változásbejegyzésre) irányuló kérelmet a cég székhelye szerint illetékes cégbíróság részére a cégformának megfelelő, a jogi képviselő által aláírt elektronikus nyomtatványon kell – a cégnyilvánosságról, a bírósági cégeljárásról és a végelszámolásról szóló 2006. évi V. törvény (a továbbiakban: Ctv.) törvényben meghatározott módon és a mellékletekkel együtt – előterjeszteni.

A GAZDASÁGI TÁRSASÁGOK MEGSZŰNÉSE, ÁTALAKULÁSA

1. A megszűnés okai

A gazdasági társaságok az alább felsorolt okok valamelyike miatt szűnnek meg:

- a társasági szerződésben (alapító okiratban, alapszabályban) meghatározott időtartam eltelt, vagy más megszűnési feltétel megvalósult;
- elhatározza jogutód nélküli megszűnését;
- elhatározza jogutódlással történő megszűnését (átalakulását);
- tagjainak száma egy főre csökken, kivéve, ha az egyes társasági formákra vonatkozó szabályok ettől eltérően rendelkeznek;
- a cégbíróság a törvényben meghatározott okok miatt megszünteti;
- jogszabály így rendelkezik.

A megszűnési okok mellett a gazdasági társaságok megszűnéséhez szükség van még a cégbíróságnak a társaság törlését elrendelő jogerős végzésére, illetve a cégjegyzékből való tényleges törlésre. A megszűnés időpontja a törlés időpontja.

A megszűnés tehát általában a gazdasági társaságoktól függ, így például abban az esetben, ha eleve csak meghatározott időtartamra hozták létre (ebben az esetben ezt a létesítő okiratnak tartalmaznia kell). Előfordulhat az is, hogy a megszűnés a cégbíróság által alkalmazott szankció eredménye. Léteznek olyan megszűnési okok, amelyek meghatározott társaságokra nem vonatkoznak. Például ha a kft. vagy az rt. tagjainak létszáma egy főre csökken, ezek nem szűnnek meg, e két társaság esetén a Gt. lehetővé teszi az egyszemélyes alapítást, illetve működést.

2. A gazdasági társaság jogutódlással történő megszűnése

Az átalakulás nem más, mint a gazdasági társaságok jogutódlással történő megszűnése.

A gazdasági társaságok jogutódlással történő megszüntetésének módjai:

- szűkebb értelemben vett átalakulás (társasági formaváltás),
- egyesülés (összeolvadás, beolvadás),
- szétválás (különválás, kiválás).

3. A megszűnő társaság kötelezettségeiért való felelősség

A gazdasági társaságot terhelő kötelezettségek a társaság megszűnésétől számított ötéves jogvesztő határidő alatt érvényesíthetők a társaság volt tagjával szemben.

Akár jogutódlással, akár anélkül szűnik meg a gazdasági társaság, a tag (részvényes) felelőssége a társaság tartozásaiért attól függ, hogy milyen volt a tag felelőssége az adott társasági formában. Ha a tag felelőssége a társaság fennállása alatt korlátlan és egyetemleges volt, a helytállási kötelezettsége is korlátlan és egyetemleges lesz a megszűnt gazdasági társaság kötelezettségeiért. A tagok között a felmerült tartozást a felosztott társasági vagyomból való részesedésük arányában kell megosztani. Ha a tag (részvényes) felelőssége a gazdasági társaságot terhelő kötelezettségekért a társaság fennállása alatt korlátozott volt, a tag (részvényes) felelőssége a társaság megszűnésekor felosztott társasági vagyomból a tagnak (részvényesnek) jutó rész erejéig áll fenn a megszűnt társaságot terhelő kötelezettségeikért.

Az átalakulással létrejövő gazdasági társaság az átalakult gazdasági társaság általános jogutódja. A jogutód gazdasági társaságot illetik meg a jogelőd gazdasági társaság jogai, és terhelik a jogelőd gazdasági társaság kötelezettségei, ideértve a munkavállalókkal kötött kollektív szerződésben foglalt kötelezettségeket is.

Átalakulás esetén a jogelőd gazdasági társaság tagjainak (részvényeseinek) felelőssége csak akkor állapítható meg, ha a jogutód gazdasági társaság helytállási kötelezettségének nem tudott eleget tenni, tehát az ő kötelezettségük csak másodlagos.

Ha a korlátlanul felelős tag (például betéti társaság beltagja) az átalakulás következtében korlátozottan felelős taggá (részvényessé) válik, e változás bekövetkeztétől számított öt évig – ha a társasági vagyon a követelést nem fedezi – korlátlanul és egyetemlegesen felel a társaság azon tartozásaiért, amelyek korlátlanul felelős tagsági viszonyának megszűnése előtt keletkeztek.

Nem hivatkozhat korlátozott felelősségére az a tag, aki ezzel visszaélt. Így a korlátolt felelősségű társaság és a részvénytársaság azon tagjai, akik a társaság korlátlan felelősségével a hitelezők rovására visszaéltek, korlátlanul és egyetemlegesen felelnek a megszűnt társaság ki nem elégített kötelezettségeiért. Különösen igaz ez abban az esetben, ha a társaság vagyonával sajátjukként rendelkeztek vagy a társaság vagyonát saját vagy más személy javára úgy csökkentették, hogy tudták, vagy az általában elvárható gondosság tanúsítása mellett tudniuk kellett volna, hogy ezáltal a társaság kötelezettségeit harmadik személyek részére nem lesz képes teljesíteni, továbbá ha a nem pénzbeli hozzájárulást szolgáltató tag által szolgáltatott nem pénzbeli hozzájárulásának a társasági szerződésben megjelölt értéke nem haladja meg a nem pénzbeli hozzájárulásnak a szolgáltatás idején fennálló értékét.

4. Az átalakulás szabályai

A gazdasági társaság más gazdasági társasággá való átalakulása során a gazdasági társaság alapítására vonatkozó szabályokat kell alkalmazni. Az átalakulás során olyan társasági formát kell választani, amely esetében a törvény a jegyzett tőke legkisebb összegét nem határozza meg, vagy az olyan mértékű, amelynek a gazdasági társaság az átalakulással eleget tud tenni. Fontos kiemelni, hogy nem alakulhat át más gazdasági társasággá az a gazdasági társaság, amely felszámolás vagy végelszámolás alatt áll, vagy ha a büntetőügyben eljáró bíróság vagy ügyész a céget, illetve a cégbíróságot arról értesíti, hogy a céggel szemben büntetőjogi intézkedés alkalmazására kerülhet sor.

5. Az átalakulás menete

A gazdasági társaság legfőbb szerve az átalakulásról két alkalommal határoz, ám a tagok a társasági szerződésben úgy is rendelkezhetnek, hogy ha a vezető tisztségviselők az átalakuláshoz szükséges okiratokat előkészítik, az átalakulási javaslat érdemi elbírálásáról a legfőbb szerv egy ülésen határoz. Ez utóbbi esetben erre az ülésre el kell készíteni az ülés napját legfeljebb hat hónappal megelőző, a vezető tisztségviselők által meghatározott időpontra – mint mérlegfordulónapra – vonatkozó, könyvvizsgáló által elfogadott vagyonmérleg-tervezeteket és vagyonleltár-tervezeteket.

Ha a legfőbb szerv az átalakulásról két alkalommal határoz, úgy első ízben a vezető tisztségviselőknek (a felügyelőbizottság által véleményezett) az előterjesztése alapján azt állapítja meg, hogy a gazdasági társaság tagjai (részvényesei) egyetértenek-e az átalakulás szándékával, dönt továbbá arról, hogy a gazdasági társaság milyen társasági formába alakuljon át, és előzetesen felméri, hogy a társaság tagjai (részvényesei) közül ki kíván a jogutód gazdasági társaság tagjává (részvényesévé) válni. Ezt követően a legfőbb szerv meghatározza a vagyonmérleg-tervezetek fordulónapját, dönt a könyvvizsgáló személyéről, és megbízza a társaság vezető tisztségviselőit a vagyonmérleg-tervezetek és az azokat alátámasztó vagyonleltár-tervezetek, valamint az átalakulási döntés meghozatalához szükséges egyéb – jogszabály által meghatározott vagy a legfőbb szerv által előírt – okiratok elkészítésével.

A vezető tisztségviselők elkészítik az átalakuló gazdasági társaság vagyonmérleg-tervezetét és vagyonleltártervezetét, a jogutód gazdasági társaság (nyitó) vagyonmérleg-tervezetét és vagyonleltár-tervezetét, a jogutód társaság társasági szerződés tervezetét, illetve a jogutód gazdasági társaságban tagként (részvényesként) részt venni nem kívánó személyekkel való elszámolás módjáról szóló tervezetet. Az átalakulással létrejövő gazdasági társaság vagyonmérleg-tervezete az átalakuló gazdasági társaság vagyonmérleg-tervezetétől eltérhet.

A gazdasági társaság az átalakulásról hozott döntését követő 8 napon belül köteles az átalakulás elhatározásáról a Céglapnál közlemény közzétételét kezdeményezni, amit két egymást követő lapszámban kell közzétenni.

A közleménynek tartalmaznia kell az átalakuló gazdasági társaság nevét, székhelyét és cégjegyzékszámát, a létrejövő gazdasági társaság formáját, nevét és székhelyét, a társasági szerződés megkötésének (alapító okirat elfogadásának) napját, az átalakuló gazdasági társaság vagyonmérleg-tervezetének és a létrejövő gazdasági társaság vagyonmérleg-tervezetének legfontosabb adatait, így különösen a saját tőke, illetve a jegyzett tőke összegét, a létrejövő gazdasági társaság főtevékenységét, a létrejövő gazdasági társaság vezetői tisztségviselőinek nevét és lakóhelyét, a hitelezőknek szóló felhívást.

6. A hitelezők védelme az átalakulás során

Az átalakulás az átalakuló gazdasági társasággal szemben fennálló követeléseket nem teszi lejárttá. Azok a hitelezők, akiknek az átalakuló gazdasági társasággal szemben fennálló, le nem járt követelése az átalakulással hozott döntés első közzétételét megelőzően keletkeztek, követeléseik erejéig az átalakuló gazdasági társaságtól a döntés második közzétételét követő 30 napos jogvesztő határidőn belül biztosítékot követelhetnek.

Ha a tag (részvényes) felelősége az átalakuló gazdasági társaság kötelezettségeiért a társaság fennállása alatt korlátozott, a hitelezőknek biztosíték igénylési joga akkor keletkezik, ha a jogutód gazdasági társaság saját tőkéjének összege kevesebb, mint a jogelőd gazdasági társaságé volt az átalakulás elhatározásakor.

7. Az új gazdasági társaság jogai, kötelezettségei

Az átalakulással létrejövő gazdasági társaság az átalakult gazdasági társaság jogutódja, a legtöbb esetben általános jogutódja. A szétválásnál nem beszélhetünk általános jogutódlásról, mert a jogutódlás módját a felek a szétválassi szerződésben határozzák meg. A jogutód gazdasági társaságot illetik meg a jogelőd gazdasági társaság jogai, valamint terhelik a jogelőd gazdasági társaság kötelezettségei, ideértve a munkavállalókkal kötött kollektív szerződésben foglalt kötelezettségeket is. Ha a gazdasági társaságnak hatósági engedély kiadása iránti kérelme van folyamatban, a gazdasági társaság köteles az átalakulás elhatározását az engedélyt kiadó hatóságnak haladéktalanul bejelenteni. A hatósági engedély jogosultja a jogutód gazdasági társaság, kivéve természetesen, ha a hatósági engedély feltételeinek a jogutód nem felel meg.

8. Az egyes társasági formákra vonatkozó átalakulási szabályok

Közkereseti társaság betéti társasággá vagy betéti társaság közkereseti társasággá a társasági szerződésének a módosításával alakulhat át. Az ilyen társasági formaváltozásokra az átalakulásra vonatkozó szabályokat nem kell alkalmazni.

Ha közkereseti társaság betéti társasággá való átalakulása során az addig korlátlanul felelős tag felelőssége korlátozottá válik, az ilyen tag e változás bekövetkeztétől számított ötéves jogvesztő határidőn belül még korlátlanul felel a társaság harmadik személlyel szemben fennálló olyan tartozásáért, amely e változás előtt keletkezett.

Ha a betéti társaságból valamennyi beltág vagy valamennyi kültág kiválik, a társaság az utolsó beltág vagy az utolsó kültág kiválásától számított hat hónapos jogvesztő határidő elteltével megszűnik, kivéve, ha a társaság e határidőn belül a társasági szerződése módosításával a betéti társasággént vagy közkereseti társasággént való működés törvényes feltételeit megteremti, és ezt a változást a cégbíróságnak bejelenti.

Gazdasági társaság részvénytársasággá történő átalakulása esetén az átalakulási közleménynek a Gt.-ben megfogalmazott általános követelményeken kívül tartalmaznia kell a részvények fajtáját (osztályát) és névértékét.

Ha a részvénytársaság alakul át más gazdasági társasággá, a részvények – az átalakulással létrejövő gazdasági társaság cégbejegyzésével – érvénytelenné válnak. Az érvénytelenség jogkövetkezményeinek alkalmazásáról a bejegyző végzés kézhezvételétől számított 30 napon belül a jogutód gazdasági társaság vezető tisztségviselőinek kell gondoskodnia, a Gt.-ben előírtaknak megfelelően.

Az átalakulás szabályainak alkalmazása szempontjából az egyesülés (kooperációs társaság) gazdasági társaságnak minősül.

BIZONYLATOLÁSI ÉS NYILVÁNTARTÁSI KÖTELEZETTSÉG

A gazdálkodó szervezeteknek minden olyan eseményről folyamatos nyilvántartást kell vezetniük, amely tevékenységük során fordul elő és kihat vagyoni, pénzügyi vagy jövedelmi helyzetükre. Az év során a nyilvántartást a kettős könyvvitel szabályai szerint kell vezetni és minden üzleti év végére le kell zárni.

A könyvvizsgálat a gazdálkodó szervezet által készített éves beszámoló tartalmi és formai szempontok szerinti ellenőrzése. Alapja a számvitelről szóló 2000. évi C. törvény, célja, hogy a beszámoló megbízható információkat szolgáltatson a gazdálkodó szervezet gazdasági, vagyoni és pénzügyi helyzetéről.

A könyvvezetés keretében a gazdálkodó a tevékenysége során előforduló, a vagyoni, pénzügyi, jövedelmi helyzetét befolyásoló gazdasági eseményekről folyamatosan nyilvántartást vezet és azt az üzleti év végével lezárja. Ez a tevékenység a számviteli alapelvek figyelembevételével az egyszeres és a kettős könyvvitel rendszerében, csak magyar nyelven történhet. Kettős könyvvitelt köteles vezetni minden vállalkozó – kivéve az egyszerűsített beszámolót készítő gazdálkodó –, a Magyar Nemzeti Bank, továbbá más olyan szervezet, amelynek azt kormányrendelet előírja. Egyszeres könyvvitelt köteles vezetni az egyszerűsített beszámolót készítő gazdálkodó. Az egyszeres könyvvitelt vezető gazdálkodó áttérhet a kettős könyvvitelre bármelyik év január 1-jével, illetve köteles áttérni a kettős könyvvitelre, ha azt jogszabály előírja.

A könyvvezetés során a számviteli törvényben meghatározott alapelveket kell érvényesíteni.

1. Számviteli alapelvek

- a vállalkozás folytatásának elve
- a teljesség elve
- a valódiság elve
- a világosság elve
- a következetesség elve
- a folytonosság elve
- az összemérés elve
- az óvatosság elve
- a bruttó elszámolás elve
- az egyedi értékelés elve
- az időbeli elhatárolás elve
- a tartalom elsődlegessége a formával szemben elve
- a lényegesség elve
- a költség-haszon összevetésének elve.

2. A bizonylati elv és a bizonylati fegyelem

Minden gazdasági műveletről, eseményről, amely az eszközök, illetve az eszközök forrásainak állományát vagy összetételét megváltoztatja, bizonylatot kell kiállítani (készíteni). A gazdasági műveletek (események) folyamatát tükröző összes bizonylat adatait a könyvviteli nyilvántartásokban rögzíteni kell.

A számviteli (könyvviteli) nyilvántartásokba csak szabályszerűen kiállított bizonylat alapján szabad adatokat bejegyezni. Szabályszerű az a bizonylat, amely az adott gazdasági műveletre (eseményre) vonatkozóan a könyvvitelben rögzítendő és a más jogszabályban előírt adatokat a valóságnak megfelelően, hiánytalanul tartalmazza, megfelel a bizonylat általános alakai és tartalmi követelményeinek, és amelyet – hiba esetén – előírászerűen javítottak.

3. Számviteli bizonylatok

Számviteli bizonylat minden olyan, a gazdálkodó által kiállított, készített, illetve a gazdálkodóval üzleti vagy egyéb kapcsolatban álló természetes személy vagy más gazdálkodó által kiállított, készített okmány (számla, szerződés, megállapodás, kimutatás, hitelintézeti bizonylat, bankkivonat, jogszabályi rendelkezés, egyéb ilyennek minősíthető irat) – függetlenül annak nyomdai vagy egyéb előállítási módjától –, amely a gazdasági esemény számviteli elszámolását (nyilvántartását) támasztja alá.

A számviteli bizonylat adatainak alakilag és tartalmilag hitelesnek, megbízhatónak és helytállónak kell lennie. A bizonylat szerkesztésekor a világosság elvét szem előtt kell tartani.

A számviteli bizonylatot a gazdasági művelet, esemény megtörténtének, illetve a gazdasági intézkedés megtételének vagy végrehajtásának időpontjában, illetve időszakában, magyar nyelven kell kiállítani.

(A számviteli bizonylatot indokolt esetben idegen nyelven is ki lehet állítani. Az idegen nyelven kibocsátott, illetve a befogadott idegen nyelvű bizonylaton azokat az adatokat, megjelöléseket, amelyek a bizonylat hitelességéhez, a megbízható, a valóságnak megfelelő adatrögzítéshez, könyveléshez szükségesek – a könyvviteli nyilvántartásokban történő rögzítést megelőzően – belső szabályzatban meghatározott módon magyarul is fel kell tüntetni.)

4. A bizonylat általános alakai és tartalmi kellei:

- a bizonylat megnevezése és sorszáma vagy egyéb más azonosítója;
- a bizonylatot kiállító gazdálkodó (ezen belül a szervezeti egység) megjelölése;
- a gazdasági műveletet elrendelő személy vagy szervezet megjelölése, az utalványozó és a rendelkezés végrehajtását igazoló személy, valamint a szervezettől függően az ellenőr aláírása; a készletmozgások bizonylatain és a pénzkezelési bizonylatokon az átvevő, az ellennyugtákon a befizető aláírása;

- a bizonylat kiállításának időpontja, illetve kivételesen – a gazdasági művelet jellegétől, időbeni hatályától függően – annak az időszaknak a megjelölése, amelyre a bizonylat adatait vonatkoztatni kell;
- a (megtörtént) gazdasági művelet tartalmának leírása vagy megjelölése, a gazdasági művelet okozta változások mennyiségi, minőségi és – a gazdasági művelet jellegétől, a könyvviteli elszámolás rendjétől függően – értékbeni adatai;
- külső bizonylat esetében a bizonylatnak tartalmaznia kell többek között: a bizonylatot kiállító gazdálkodó nevét, címét;
- bizonylatok adatainak összesítése esetén az összesítés alapjául szolgáló bizonylatok körének, valamint annak az időszaknak a megjelölése, amelyre az összesítés vonatkozik;
- a könyvelés módjára, az érintett könyvviteli számlákra történő hivatkozás;
- a könyvviteli nyilvántartásokban történt rögzítés időpontja, igazolása;
- továbbá minden olyan adat, amelyet jogszabály előír.

Számviteli bizonylatként alkalmazható az elektronikus aláírásról szóló törvény szerinti legalább fokozott biztonságú elektronikus aláírással és időbélyegzővel ellátott elektronikus dokumentum, irat, ha megfelel e törvény előírásainak

Ha a könyvviteli nyilvántartás mint számviteli bizonylat technikai, optikai eljárás eredménye, biztosítani kell:

- az adatok vizuális megjelenítése érdekében azoknak – szükség esetén – a késedelem nélküli kiíratását,
- az egyértelmű azonosítás érdekében a kódjegyzéket.

5. Szigorú számadási kötelezettség

A készpénz kezeléséhez, más jogszabály előírása alapján meghatározott gazdasági eseményekhez kapcsolódó bizonylatokat (ideértve a számlát, az egyszerűsített adattartalmú számlát és a nyugtát is), továbbá minden olyan nyomtatványt, amelyért a nyomtatvány értékét meghaladó vagy a nyomtatványon szereplő névértéknek megfelelő ellenértéket kell fizetni, vagy amelynek az illetéktelen felhasználása visszaélésre adhat alkalmat, szigorú számadási kötelezettség alá kell vonni.

A szigorú számadási kötelezettség a bizonylatot, a nyomtatványt kibocsátót terheli.

A szigorú számadás alá vont bizonylatokról, nyomtatványokról a kezelésükkel megbízott vagy a kibocsátásukra jogosult személynek olyan nyilvántartást kell vezetni, amely biztosítja azok elszámoltatását.

6. A bizonylatok megőrzése

A gazdálkodó az üzleti évről készített beszámolót, az üzleti jelentést, valamint az azokat alátámasztó leltárt, értékelést, főkönyvi kivonatot, továbbá a naplófőkönyvet vagy más, a törvény követelményeinek megfelelő nyilvántartást olvasható formában legalább 10 évig köteles megőrizni.

A könyvviteli elszámolást közvetlenül és közvetetten alátámasztó számviteli bizonylatot (ideértve a főkönyvi számlákat, az analitikus, illetve részletező nyilvántartásokat is), legalább 8 évig kell olvasható formában, a könyvelési feljegyzések hivatkozása alapján visszakereshető módon megőrizni. A szigorú számadású bizonylatok rontott példányaira is vonatkozik a megőrzési kötelezettség.

A megőrzési időn belüli szervezeti változás (ideértve a jogutód nélküli megszűnést is) nem hatálytalanítja e kötelezettséget, így a bizonylatok megőrzéséről a szervezeti változás végrehajtásakor intézkedni kell.

Az elektronikus formában kiállított bizonylatot elektronikus formában kell megőrizni, oly módon, hogy az alkalmazott módszer biztosítsa a bizonylat összes adatának késedelem nélküli előállítását, folyamatos leolvashatóságát, illetve kizárja az utólagos módosítás lehetőségét.

Az eredetileg nem elektronikus formában kiállított bizonylat elektronikus formában is megőrizhető, oly módon, hogy az alkalmazott módszer biztosítsa az eredeti bizonylat összes adatának késedelem nélküli előállítását, folyamatos leolvashatóságát, illetve kizárja az utólagos módosítás lehetőségét.

TANULÁSIRÁNYÍTÓ

1. Keresse meg az interneten az egyéni vállalkozóról és az egyéni cégről szóló 2009. évi CXV. törvényt, majd tanulmányozza az egyéni vállalkozói tevékenységről szóló részt.
2. Nyisson ideiglenes saját ügyfélkaput a <https://magyarorszag.hu> Kormányzati Portálon.
3. Tájékozódjon a Kormányzati Portálon, hogy milyen szolgáltatások vehetők igénybe az ügyfélkapu használatával.

ÖNELLENŐRZŐ FELADATOK**1. feladat**

Milyen jogi személyiség nélküli gazdasági társaságokat ismer?

2. feladat

Melyek az egyéni vállalkozás bejelentésének az általános feltételei, ki lehet egyéni vállalkozó?

3. feladat

Szükséges jogi képviselő megbízása közkereseti társaság vagy betéti társaság alapítása esetén?

4. feladat

Szükséges az egyéni vállalkozói igazolványt igényelni a tevékenység gyakorlásához?

Four horizontal lines for writing the answer.

MUNKANYAG

MEGOLDÁSOK

1. feladat

Jogi személyiség nélküli gazdasági társaságok:

- közkereseti társaság (Kkt),
- betéti társaság (Bt).

2. feladat

Egyéni vállalkozó lehet az a belföldi természetes személy, aki cselekvőképes, állandó lakhellyel rendelkezik és nincs kizárva a tevékenység köréből.

3. feladat

Igen. A társasági szerződést közjegyző által készített közokiratba kell foglalni, vagy ügyvéd, illetve az alapító jogtanácsosa ellenjegyzi.

4. feladat

Az egyéni vállalkozói igazolvány kiváltása már nem szükséges az egyéni vállalkozói tevékenység megkezdéséhez, illetve folytatásához.

IRODALOMJEGYZÉK

FELHASZNÁLT IRODALOM

Kormányzati Portál – <https://www.magyarország.hu>

MUNKANYELV

A(z) 1436–06 modul 034–es szakmai tankönyvi tartalomeleme felhasználható az alábbi szakképesítésekhez:

A szakképesítés OKJ azonosító száma:	A szakképesítés megnevezése
54 212 02 0010 54 01	Kántor-énekvezető
54 212 02 0010 54 02	Kántor-kórusvezető
54 212 02 0010 54 03	Kántor-organista
54 212 03 0010 54 01	Jazz-énekes
54 212 03 0010 54 02	Jazz-zenész (a hangszer megjelölésével)
54 212 04 0010 54 01	Hangkultúra szak
54 212 04 0010 54 02	Klasszikus zenész (a hangszer megjelölésével)
54 212 04 0010 54 03	Magánénekes
54 212 04 0010 54 04	Zeneelmélet-szolfézs szak
54 212 04 0010 54 05	Zeneszerzés szak
54 212 05 0010 54 01	Népi énekes
54 212 05 0010 54 02	Népzeneész (a hangszer megjelölésével)
31 212 01 0010 31 01	Szórakoztató zenész II. (hangszer és műfaj megjelölésével)

A szakmai tankönyvi tartalomelem feldolgozásához ajánlott óraszám:

10 óra

MUNKANYAG

A kiadvány az Új Magyarország Fejlesztési Terv
TÁMOP 2.2.1 08/1-2008-0002 „A képzés minőségének és tartalmának
fejlesztése” keretében készült.

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap
társfinanszírozásával valósul meg.

Kiadja a Nemzeti Szakképzési és Felnőttképzési Intézet
1085 Budapest, Baross u. 52.

Telefon: (1) 210-1065, Fax: (1) 210-1063

Felelős kiadó:
Nagy László főigazgató